

Hrvatski Glasnik

GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

GODINA VIII

Broj 89

TUZLA, OŽUJAK 2000.

Cijena 1 KM, 4 Kn, 1 DM

2000

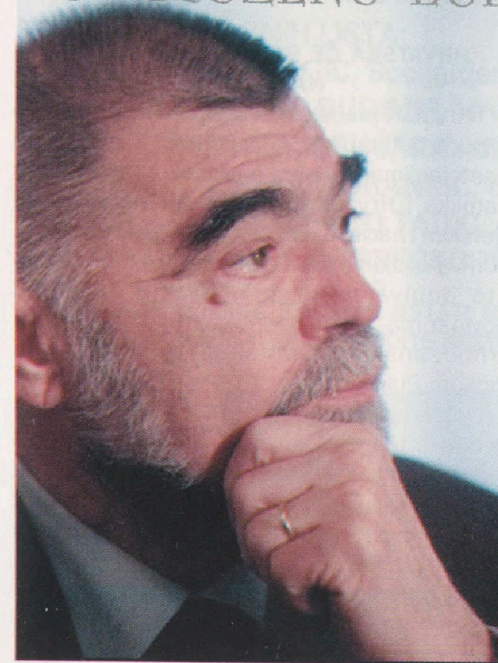
općinski

I Z B O R I

8. travnja/aprila 2000.

MESIĆ: "GRADANI BIH ŽELE ISTO ŠTO I MI - UDRUŽENU EUROPU I PRIJATELJSKE ODNOSI"

- "Srbi shvaćaju da Hrvati i Bošnjaci moraju doći u Posavinu, ljudi u Sarajevu da moraju osloboditi tuđe stanove, a mi da se naši građani mogu vratiti samo ako im se vrate njihovi stanovi i kuće".

Dojam je hrvatskog predsjednika Stjepana Mesića, nakon povratka iz službenog posjeta Bosni i Hercegovini, da su tamošnji građani dobro razumjeli i prihvatili poruke koje su im slane iz Hrvatske. - "Oni žele ostvariti iste ciljeve kao i mi, a to su udružena Europa i prijateljski odnosi", rekao je predsjednik Mesić na kraćoj konferenciji za novinare u Zračnoj luci Pleso.

Osim što je potpisan sporazum o željezničkom prometu, Mesić je istaknuo da su dogovoreni i termini rokova za rješavanje mnogih otvorenih pitanja između Hrvatske i BiH. Najavio je, također, sljedeći sastanak s bosanskohercegovačkim predstavnicima u Zagrebu, za mjesec i pol do dva. Među mnogim pitanjima koje još treba riješiti u odnosima s BiH, istaknuo je problem i konstitutivnosti naroda, a potom i nadogradnju Daytonskog sporazuma.

Mesić je, odgovarajući na napomenu da mu je srpski član u Predsjedništvu BiH Živko Radišić potvrdio da i on misli kako povratak prognanika i izbjeglica može pomoći smirivanju cijele regije, posebno naglasio kako:

"Oni shvaćaju da moraju Hrvati i Bošnjaci doći u Posavinu, a ljudi u Sarajevu shvaćaju da moraju osloboditi tuđe stanove. Mi razumijemo da se naši građani mogu vratiti samo ako im se osiguraju njihovi stanovi i kuće".

No, istaknuo je kako nije dovoljno samo popraviti stanove i kuće, već da povratnicima treba osigurati i posao. "Upravo to, poručeno je međunarodnoj zajednici" zbog čije su se

inercije dogodile i mnoge tragedije koje je međunarodna zajednica mogla spriječiti.

Na upit novinara je li Živko Radišić u razgovoru s njim doveo u pitanje sporazum o granicama, Mesić je odgovorio: "Ne, graničnu liniju moramo riješiti, ali to će učiniti komisije i vlade jer je to njihov posao". Potvrdio je i da se sastao s Harisom Silajdžićem želeći da mu on objasni svoje viđenje Dayton, s obzirom da Silajdžić želi brže rješavanje tog problema. Mesić je pojasnio da on i Silajdžić imaju različita viđenja Dayton, napominjući:

"Mi znamo da Dayton nije riješio sve i da je samo zaustavio rat, ali da bi se do kraja uspostavio mir treba prvo involvirati Dayton, pa ćemo tek onda imati neki iskorak".

Predsjedatelj Predsjedništva BiH Alija Izetbegović izjavio je u petak u Sarajevu da su na sjednici Međudržavnog vijeća za suradnju Hrvatske i BiH, na kojoj je sudjelovao i hrvatski predsjednik Stipe Mesić, pokrenuta brojna otvorena pitanja u odnosima dviju zemalja. No, u raspravi je prevladao potpuno nov duh uzajamnog razumijevanja. Na konferenciji za novinstvo što ju je održao zajedno s Mesićem i drugom dvojicom članova Predsjedništva, Antom Jelavićem i Živkom Radišićem, Izetbegović je rekao da trenutno postoji najmanje dvanaest područja u kojima prioritetno treba urediti uzajamne odnose. Posebice je spomenuo trgovinu, imovinsko-pravne odnose, socijalno osiguranje, zapošljavanje, dvojno državljanstvo, carinsku suradnju i izručenje osumnjičenih osoba. Prema Izetbegovićevim riječima, dogovorena

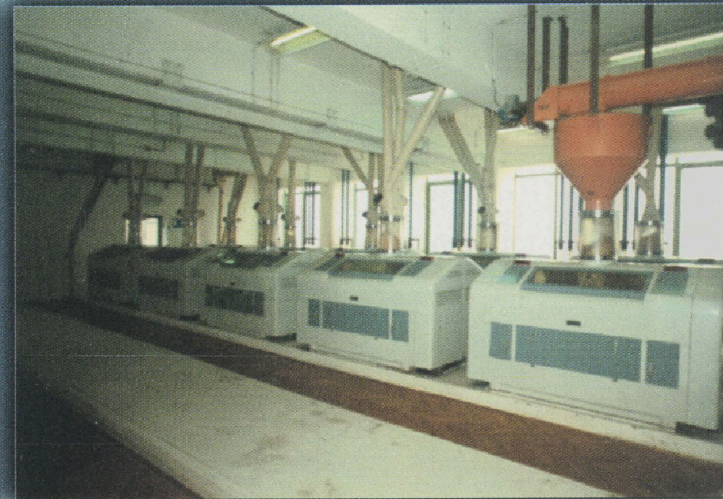
Sastanak sa članovima Predsjedništva BiH

Foto: Zlatko Tulić

mlin Ljubače d.d.

"Husinski rudar"

HRVATSKA BANKA d.d. MOSTAR

VAŠA JE BANKA

Poslovna Jedinica Tuzla

Topolica 4

Tel. 075/ 255-523, 255-529

Tel./fax: 075 255-524

**CROATIA
OSIGURANJE D.D.**

MOSTAR

Poslovna Jedinica Tuzla

POSJETITE NAS U TUZLI:

Naslje Sjenjak - blok D-2

I. Mujezinovića bb

Tel. 075 230-991, 230-992

Susret predsjednika s hrvatskim diplomatima u BiH

je pojačana suradnja Hrvatske i BiH u sklopu radnih stolova Pakta o stabilnosti, kao i to da dvije strane ispituju mogućnost suradnje u pružanju usluga na konzularnom području, putem svojih diplomatsko-konzularnih predstavništava u svijetu. Međudržavno vijeće prihvatilo je posebnu izjavu o provedbi Aneksa VII. Daytonskog sporazuma koji regulira pravo izbjeglica na povratak prijeratnim domovima. Odgovarajući na pitanje o mogućoj daljnjoj financijskoj pomoći hrvatskoj komponenti Vojske Federacije BiH, Mesić je u Sarajevu izjavio da se na tom planu moraju naći rješenja drukčija od dosadašnjih: "Vojska u jednoj državi ne može biti pod tri komande i s tri izvora financiranja".

MESIĆ S OPORBENIM ČELNICIMA

Riječima "ovo je susret sadašnjeg i budućeg predsjednika" započeo je predsjednik Mesić razgovor s čelnikom Socijaldemokratske partije BiH (SDP) Zlatkom Lagumdžijom. "Bila je to lijepa opaska predsjednika Mesića, no ja sam mu rekao kako je mnogo važnije da BiH postane normalna država pa ćemo lako za to tko će i kada biti predsjednik", izjavio je

Lagumdžija nakon sastanka. Predsjednik Mesić održao je i zajednički sastanak s predstavnicima sarajevskog HDZ-a, NHI-ja, Republikanske stranke i HSS-a BiH.

Studenti Franjevačkog teološkog fakulteta u Sarajevu zatražili su u petak od hrvatskog predsjednika da učini sve kako bi se prognanici iz svih dijelova BiH vratili njihovim domovima. "Ako se oni ne vrate i ne ostanu neće nam trebati ni vojarne, ni vojnici, ni vojske bilo koje komponente", kazao je u ime svojih kolega predsjedniku Mesiću jedan od studenata. Hrvatskog je predsjednika u prostorima Teologije dočekao provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene Petar Anđelović.

SPORAZUM O ŽELJEZNIČKOM PROMETU

Predsjednik RH Stjepan Mesić i predsjedatelj Predsjedništva BiH Alija Izetbegović potpisali su Sporazum o uređenju graničnog željezničkog prometa. Tekst sporazuma usuglašen je na sjednici Međudržavnog vijeća za suradnju Hrvatske i BiH održanoj tijekom Mesićeva službenog posjeta Sarajevu, a potpisan je u nazočnosti

druge dvojice članova BH državnog vrha Živka Radišića i Ante Jelavića. "Efekti tog sporazuma vidjet će se vrlo brzo", izjavio je predsjednik Mesić objašnjavajući da će "željeznički promet između dviju država biti pokrenut na svim pravcima na kojima postoje izgrađeni mostovi". "Rokovi za to su vrlo kratki", dodao je.

HRVATSKA ĆE PODUPRIJETI PRAVEDNA NASTOJANJA CRKVE U BiH

Hrvatski predsjednik Stjepan Mesić obećao je punu potporu Katoličkoj crkvi u BiH u njenim nastojanjima da osigura jednakopravni status katolika i Hrvata s drugim dvjema najvećim vjerskim i nacionalnim zajednicama u toj zemlji. "Crkva ovdje ne traži za sebe ništa više nego što dobivaju i drugi", izjavio je Mesić novinarima nakon jednosatnog razgovora s vrhbosanskim nadbiskupom kardinalom Vinkom Puljićem.

Istaknuo je kako će se upravo na tome ubuduće temeljiti politika i potpora Hrvatske aktivnostima međunarodne zajednice u BiH, kao i prema Federaciji i državi BiH. "Udružiti ćemo snage i vjerujem da ćemo i na povratku izbjeglica učiniti mnogo više nego dosad, što će na kraju učvrstiti i hrvatski korpus u BiH", izjavio je Mesić pojašnjajući kako su on i kardinal Puljić potpuno suglasni da najprije treba vratiti ljude njihovim kućama i dati im kruh u ruke, a samim time uslijedit će obnova Crkve.

Kardinal Puljić je i sam potvrdio da je za Crkvu u BiH povratak izbjeglica temeljni prioritet. "Za to su posebice zainteresirane Vrhbosanska nadbiskupija i Banjalučka biskupija jer su brojni oni koji se žele vratiti u Bosansku Posavinu, banjalučku krajinu i središnju Bosnu", kazao je kardinal Puljić. Dodao je da je hrvatskog predsjednika posebice zamolio za pomoć u rješavanju problema s kojima se susreće katoličko školstvo u BiH, kao što je, na primjer, vraćanje gimnazije u Travniku u posjed Crkve. Predsjednik Mesić se, prema Puljićevim riječima, obećao angažirati i na tom planu.

Pripremio Juraj Novosel na temelju izvješća HINE i drugog tiska

GLASNIKOV UPITNIK POLITIČARIMA PRED IZBORE

NOSITELJI IZBORNH LISTA:

Mr. SELIM BEŠLAGIĆ, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine - Tuzla

Prof. dr. JOZO BUDIMIR, Hrvatska demokratska zajednica - Tuzla

MATIJA KLOBUČARIĆ, dipl. ing., Nova hrvatska inicijativa - Tuzla

ZEHR MORANKIĆ, dipl. ing., Muslimanska bošnjačka organizacija - Tuzla

ZDENKO TADIĆ, dipl. ing., Hrvatska demokratska zajednica - Živinice

Dr. SREĆKO TUNJIĆ, Izborna koalicija Demokratski liberalni centar BiH - DLC BiH - Tuzla

HG: HOĆE LI VAŠA STRANKA OSTATI NA DOSADAŠNJI PRINCIPIMA ILI NUDITE NEŠTO NOVO?

BEŠLAGIĆ:

Osnove programa SDP-a su trajne kategorije, kao što su trajna kategorija prava svakog čovjeka i građanina, kao što je trajna kategorija Bosne i Hercegovine. Svi ljudi su isti bez obzira na njihovu nacionalnu,

vjersku spolnu, političku i svaku drugu pripadnost i svi trebaju imati ista prava i obveze. SDP je najsnažnija multinacionalna partija primjerena multinacionalnom biću Bosne i Hercegovine. Postojeći koncept vlasti zasnovan na tri jednacionalne opcije, koje se međusobno sudaraju, doveo je zemlju u tešku ekonomsku krizu. Jednako su ugroženi građani svih nacionalnosti i jedini put za rješavanje problema svih, je PROMJENA KONCEPTA VLASTI. Promjena se može izvršiti tek na jesen. Uvjet za jesenju promjenu je pobjeda SDP-a i drugih demokratskih stranaka, u što većem broju općina Bosne i Hercegovine na ovim lokalnim izborima. Svijet će tim općinama dati snažnu potporu, one će ojačati već do jeseni i na jesen bismo bili spremni za potpunu promjenu postojećeg koncepta vlasti.

BUDIMIR: Hrvatska demokratska zajednica je definirala svoje idejno i političko djelovanje na realiziranju tri temeljna cilja. Prvi cilj je bio stvaranje neovisne Hrvatske države, u kojoj će se moći oživjeti svi nacionalni, kulturni, vjerski i drugi interesi hrvatskoga naroda; drugi cilj je bio osiguravanje Hrvatima u BiH prava na jednakopravnost i konstitutivnost sa ostalim narodima koji žive u BiH i treći cilj, potrebit za realiziranje prva dva cilja, je bio koncept integralnog hrvatstva, koje se može realizirati samo kroz sveopću pomirbu svih Hrvata, ma gdje oni bili. Hrvatski narod je prepoznao u ovako postavljenim ciljevima svoje povijesne interese i povijesnu šansu, koja se ukazala jer je naočigled svih došlo do dubinskih povijesnih lomova nakon sloma politike koja je dovela do izgradnje "Berlinskog zida".

Logično, u programsko-operativnoj razradi svoje politike HDZ BiH je slijedio nacionalne interese hrvatskog naroda u BiH, koji se očituju kroz pravo na BiH, ma kakva ona bila i ma kako ona bila uređena, te pravo na sebe u njoj, u svakom elementu svoje osobnosti. I danas su ovo osnovni interesi hrvatskog naroda u BiH. Zbog toga smatram da, glede načelnih pitanja HDZ BiH,

nema potrebe unositi nešto novo u svoja programska opredjeljenja. Svjedoci smo da je Općinski odbor HDZ BiH Tuzla sve rečeno na vrijeme prepoznao i konkretno se odredio kroz svoj politički program djelovanja, izborne programe i proglase te na druge načine rada i djelovanja.

KLOBUČARIĆ: Nova hrvatska inicijativa kao mlada stranka koja je utemeljena u lipnju 1998. godine je sa svojim principima vrlo brzo prihvaćena, kako od građanstva tako i od međunarodnih čimbenika u zemlji i van nje što dokazuje i prijem u Internacionalni savez (?) kršćansko-demokratskih stranaka Europe. Ti principi su ostali i do danas kao temelj stranke.

BiH je naša domovina, mi smo za konstitutivnost hrvatskog (i drugih) naroda na cijelom području BiH, i paritet u najvišim strukturama vlasti kao jedan od uvjeta kojima se osigurava ravnopravnost naroda, kantonizacija na cijelom području BiH koju treba sprovesti postupno kao zadnji cilj, ali tek nakon sprovođenja DAYTONSKOG SPORAZUMA kao proces usavršavanja tog sporazuma, prije toga treba osigurati povratak prognanih i njihovu osobnu i materijalnu sigurnost, mi smo za Federalnu TV i TV BiH u kojima će Hrvati biti ravnopravni u upravnoj strukturi, uređivačkoj politici i jezicima, te po temama jednakopravno zastupljeni, mi smo za zajedničke nastavne programe i škole, ali uz očuvanje nacionalnog identiteta kroz posebne programe (jezik, povijest, kulturu i tradiciju).

Nova hrvatska inicijativa potpuno podržava aktivnost i poruke međunarodnih krugova koje se tiču korupcije u institucijama vlasti. Ona postoji kao stranka, moramo je uključiti u borbu protiv korupcije, naša politička djelatnost treba biti usmjerena u cilju promjene sadašnje vlasti, što je u interesu građana ove zemlje kojima treba pravna država i lijepa perspektiva.

MORANKIĆ: Politika MBO je konzistentna. Njezinu su viziju sudbine Bosne i Hercegovine vrijeme i događaji potvrdili kao pravilnu i nezao bilaznu. Dosadašnji principi djelovanja bit će dosljedno provođeni u skladu sa osnovnim političkim ciljevima, a to je cjelovita, decentralizirana Bosna i Hercegovina. Međutim, zbivanja u Bosni i Hercegovini kao i njenom užem i širem okruženju, utjecat će na iznalaženje putova za ostvarivanje postavljenih principa i ciljeva.

TADIĆ: Temeljni principi stranke, borba za interese hrvatskog naroda u svim oblastima života, posebno temeljnih ljudskih prava definiranih međunarodnim konvencijama, Daytonskim mirovnim sporazumom i Ustavom F BiH, ostaju i u narednom vremenu naše trajno opredjeljenje.

Međutim, na ove izbore izlazimo s potpuno novim pristupom biračkom tijelu i izbornim progra-

mom koji obuhvaća sve oblasti života i nudi rješenja. Programom koji zastupa interese svih građana općine Živinice i nadom da ćemo onim što nudimo u njemu, ali i listom kandidata, dobiti povjerenje i drugih građana.

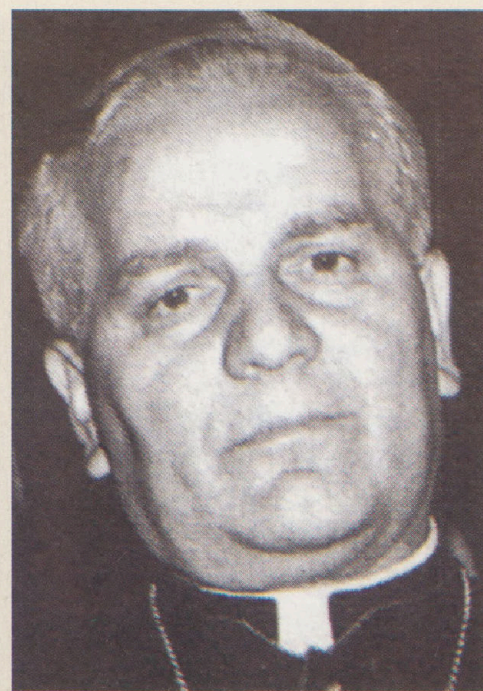
TUNJIĆ: Prije decidnog odgovora na ovo pitanje potrebno je čitatelje Hrvatskog Glasnika, ukoliko, podsjetiti i informirati o osnovnim odrednicama HSS BiH. Program HSS BiH sadrži ideje vodilje koje sažimaju povijesno naslijeđe ove stranke od osnutka (1904. god.) do danas i njihovu praktičnu primjenu na specifični položaj bosanskohercegovačkih Hrvata kod kojih još žive Radićeve ideje. Suvremen i otvoren pristup tim idejama čini HSS BiH, u našem vremenu i na našem prostoru, modernom strankom koja baštini, i u političkoj praksi zastupa, aktualna demokratska dostignuća europske političke misli.

Politički program HSS BiH zasniva se na tradicijskim vrijednostima pučkoga života, utemeljenim na radu, kršćanskom moralu i vjeri. Kao stranka tradicije, ali i kao moderna politička stranka europske provenijencije, HSS BiH se oslanja na sve slojeve stanovništva, seljaštvo i najšire radničke slojeve, kao i sve druge socijalne kategorije, posebice na hrvatsku inteligenciju neodvojivu od Radićeve političke filozofije i cjeline hrvatskih narodnih interesa.

BiH je povijesni, državni, duhovni, kulturni i gospodarski prostor i hrvatskog naroda. Uvažavajući povijesno naslijeđe ali i političku realnost danas, HSS BiH je, nakon obnove organiziranog djelovanja u BiH tijekom rata (1993. i 1994. godine), na prvim općim izborima u BiH 1996. godine bila članica Združene liste BiH. Na općinskim izborima 1997. godine je bila članica Združene liste '97., a na općim izborima 1998. godine sudjelovala je samostalno i potvrdila status parlamentarne stranke. Ni u jednoj dosadašnjoj izbornoj koaliciji HSS BiH nije odstupala od svojih temeljnih principa, ali je ostvarivanje programskih ciljeva provodila kroz moguće oblike djelovanja u današnjoj političkoj zbilji države BiH i političkom položaju bosanskohercegovačkih Hrvata.

Da bi koncentrirali političku snagu i time povećali šanse za ostvarivanje uspjeha na predstojećim općinskim izborima četiri političke stranke, odnosno partije, osnovale su izbornu koaliciju DEMOKRATSKI LIBERALNI CENTAR BiH (DLC BiH), koju čine: Hrvatska seljačka stranka BiH, Hrvatska narodna zajednica BiH, Liberalna bošnjačka organizacija BiH i Liberalno-socijalna partija BiH.

Izborna koalicija DEMOKRATSKI LIBERALNI CENTAR BiH (DLC BiH) je jedina prava izborna koalicija u BiH, koja predstavlja i promiče zajedništvo u različitostima, toliko potrebno Bosni i

BISKUP DR. FRANJO KOMARICA HUMANISTA GODINE

U povodu svečanog uručjenja ZLATNE POVELJE MIRA I HUMANIZMA msgr. dr. Franji Komarici u Banja Luci je 18. ožujka 2000. godine održana svečanost.

Predsjednik Internacionalne lige humanista Helmut Moritz uručio je Zlatnu povelju banjalučkom biskupu dr. Franji Komarici, kojeg je ova organizacija proglasila humanistom 1999. godine.

- Ne krijem da se smatram počašćenim i to dodatno, jer mi ne odaje priznanje jedan dio moje etničke ili vjerske zajednice, nego predstavnici humanih ljudi, ljudi iskrenih dobrotvora čovjeka iz drugih naroda, kao i iz različitih vjerskih i ideoloških uvjerenja - kazao je dr. Franjo Komarica.

Moritz je rekao da je mir u BiH donio progres i u Banja Luku i dodao da se nada da će Komarica nastaviti humanitarni rad.

Dodjeljivanju nagrade biskupu Komarici prisustvovali su član Predsjedništva BiH Živko Radišić, član Europskog parlamenta Doris Pack, kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski i ambasador Svete Stolice Giuseppe Leanza.

Hercegovini, u kojem se mogu ostvarivati svi vitalni interesi konstitutivnih naroda i građana: egzistencijalna pitanja građana, usklađivanje nacionalnih interesa, promoviranje principa liberalne ideje (multietničnost, multikulturalnost, temeljna ljudska prava i dr.). Ova koalicija na djelu pokazuje da ljudi mogu živjeti i djelovati zajedno poštujući i uvažavajući sve različitosti kao bogatstvo, njegujući i promičući sve što je zajedničko i što omogućava bolju budućnost.

Naša stranka (HSS BiH) prihvaća, promiče i bori se za principe i ciljeve izborne koalicije DLC BiH, jer su oni sukladni temeljnim principima i političkim ciljevima HSS BiH prilagođeni aktualnim političkim realitetima i političkim standardima primjerenim našem vremenu i prostoru.

HG: KOLIKO SU IZBORI U HRVATSKOJ UTJEČALI NA KONTINUITET POLITIKE VAŠE STRANKE?

BUDIMIR: HDZ BiH je sastavnica HDZ kao planetarne organizacije. Naravno da naša stranka djeluje u konkretnom bosansko-hercegovačkom okruženju i okolnostima. Pokazalo se da HDZ BiH u dosadašnjem razdoblju jedina daje adekvatne odgovore na životna pitanja Hrvata u BiH. HDZ BiH vodi principijelnu i realnu politiku, pa zbog toga mislim da i danas ta politika daje najbolja rješenja za hrvatski narod u BiH. Zato smatram da neće doći do značajnijeg utjecaja izbora u Hrvatskoj na kontinuitet politike HDZ u BiH.

KLOBUČARIĆ: Naša stranka pozdravlja demokratske promjene u Republici Hrvatskoj, pobjedu na predsjedničkim izborima g. Stipe Mesića, iako smo prijateljski i stranački bliže g. Budiši. Njihovi su programi podudarni, a očekujemo da će nova vlast u R. Hrvatskoj nastaviti pomagati Hrvatima u BiH, ali transparentno.

MORANKIĆ: S obzirom da je Hrvatska naš neposredni susjed, zbivanja u ovoj zemlji imala su i imaju utjecaja na Bosnu i Hercegovinu, ne samo u sferi politike nego i šire. Hrabri spoznaja da će promjene u Hrvatskoj doprinijeti demokratizaciji čitavog Balkana, a to će potvrditi i kontinuitet politike MBO.

Prisjetimo se knjige "Okovana Bosna" izdate 1995. godine čiji su autori Adil Zulfikarpašić, osnivač stranke MBO, Vlado Gotovac, književnik filozof i političar (danas jedan od najistaknutijih vođa hrvatskih Liberala), Miko Tripalo - karizmatični vođa "Hrvatskog proljeća" ili MASPOKA koji je bio vjesnik demokratskih promjena u bivšoj Jugoslaviji i do smrti jedan od vođa hrvatskih socijaldemokrata (koji su danas na vlasti u Hrvatskoj) i Ivo Banac, profesor povijesti na Yale, jedan od najistaknutijih boraca za demokratske promjene u Hrvatskoj. Ovo podsjećanje ide u prilog tome da su oni još tada govorili o značaju demokratizacije i humanijih rješenja na ovim prostorima, o opasnostima "komadanja" i razaranja tisućugodišnjeg bića Bosne, o iskustvima i tradiciji na kojima se stoljećima zasnivao zajednički život triju naroda, a što se ničim ne razlikuje od politike Hrvatske prema BiH nakon izbora nove vlasti.

TADIĆ: Politika naše stranke je bila produkt interesa hrvatskoga naroda koji živi na općini Živinice i prostorima Soli. Mi smo svo ovo vrijeme imali veoma labave veze s našom središnjicom i, rekao bih, vodili smo "našu" politiku. Rezultati u dosadašnjem periodu, povjerenje naroda na svim dosadašnjim izborima i očuvani dobri odnosi s našim susjedima, najbolja su potvrda ispravnosti takve politike. Izbori u Hrvatskoj i promjene koje su se dogodile neće značajnije utjecati na politiku HDZ u Živinicama. Mi smo svo vrijeme na pravom putu i na njemu namjeravamo i ostati.

TUNJIĆ: Izbori u Hrvatskoj za Zastupnički dom Hrvatskog državnog sabora i predsjednika Republike (održani 2. i 3. siječnja, te 24. siječnja i 7. veljače 2000. godine) i njihov rezultat, više su potvrda ispravnosti, principijelnosti i dalekovidnosti politike Hrvatske seljačke stranke Bosne i Hercegovine. Dakako, rezultati tih izbora, novouspostavljena struktura vlasti u Hrvatskoj, njeno prihvaćanje od državnih i političkih subjekata i nevladinih organizacija međunarodne zajednice, te povoljnija politička i društvena klima u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, pa i svijetu, imat će znatan utjecaj na kontinuitet, povoljniji politički ambijent i uspjeh politike na duge staze naše stranke. Dodatna je to energija, koja grije, za naše čelništvo, entuzijaste-aktiviste stranke, one posustale, pa i one koji se dvoume, ući ili ne ući u HSS BiH.

BEŠLAGIĆ: Pobjeda SDP-a i drugih demokratskih stranaka u Hrvatskoj, pobjeda Mesića i Račana, tj. zbacivanje sa vlasti HDZ-a dala je nadu svim demokratskim snagama u svijetu, a pogotovo u susjednoj Bosni i Hercegovini. Ja sam 23. 03. ove godine, u Sarajevu, ručao s mojim starim dobrim prijateljem, Stipom Mesićem, sada predsjednikom Republike Hrvatske. U Hrvatskoj su na vlasti naši prijatelji. Dok je tamo vladao HDZ, Hrvatska je bila izolirana a sada, kada je HDZ poražen, Hrvatska je omiljena u Svijetu. Visoki zvaničnici iz cijeloga Svijeta, pobjedu demokratskih snaga u Hrvatskoj nazivaju najsvjetlijim događajem sa početka 21. stoljeća. Zašto i mi u BiH ne bismo doživjeli toliku potporu i toliku čast? Jer, ono što je za Hrvatsku bio HDZ, to je za nas u Federaciji SDA i HDZ. Ako oni na jesen odu, nama će biti bolje.

HG: KOJE JE OBJEKTIVNO MJESTO VAŠE STRANKE U ŽIVOTU HRVATA BOSNE I HERCEGOVINE?

KLOBUČARIĆ: Nova hrvatska inicijativa je sa svojim političkim idejama i principima za dobiti Hrvatskog naroda na vodećem mjestu u BiH.

MORANKIĆ: MBO je moderna europska stranka, čiji je osnovni politički cilj cjelovita, građanska, multietnička i sekularna država Bosna i Hercegovina, uz puno uvažavanje vjerskih, nacionalnih i kulturnih sloboda i prava svakog pojedinca i svih njenih građana zajedno. Kao reafirmatori povijesnog imena bosanskog naroda BOŠNJAK mi ne smatramo da bošnjaštvo pripada samo muslimanskom narodu već bošnjaštvo pripada svim građanima u Bosni i Hercegovini, bez obzira na vjeroispovijest, ukoliko se oni tako osjećaju. Prema tome, zaštita ljudskih prava garantira sigurnost svih građana, bez obzira kojem nacionalnom korpusu pripadali.

TADIĆ: Zbog specifičnosti ustroja stranke na razini BiH, mi smo u prilici igrati značajniju ulogu i utjecati na globalnu politiku. Nismo zadovoljni i smatramo da su interesi Hrvata Živinica i Soli nedovoljno zastupljeni u globalnoj politici koju vodi HDZ BiH i insistiramo da se to promjeni.

TUNJIĆ: Teško je odgovorno procijeniti koje je objektivno mjesto Hrvatske seljačke stranke u životu Hrvata Bosne i Hercegovine. Na prvi pogled i za neupućene, značaj i utjecaj HSS u životu bosanskohercegovačkih Hrvata, gledajući cijeli prostor BiH, je malen i/ili neznatan. Ima prostora i sredina u BiH gdje je utjecaj HSS znatan i bitan. To sjeme, povoljnija društvena i politička klima, odgovorniji odnos i veće političko angažiranje hrvatske inteligencije, upornost i trud, urodit će plodom. Do sada i za sada, naš je značaj veći od utjecaja. Naš je, posebice mladi svijet, navikao i očekuje brz uspjeh i vidljive rezultate, što u politici nije lako ostvariti. U ovom kratkom prikazu nije moguće navesti sve što je HSS BiH značila i postigla da položaj i život Hrvata BiH ne bude i teži i nepovoljniji. Sigurno je značajno, što je obnovila svoj organizirani rad tijekom rata (1993.), djelujući kao alternativa jednoj neodgovornoj i nedorasloj politici, tada vladajuć(e) (ih) stran(ke) (aka) i ostvarila zasade jedne razboritije i primjerenije politike, kako za Hrvate BiH, tako i za BiH u cjelini.

BEŠLAGIĆ: Možemo govoriti na primjeru Tuzle. U Tuzli sam načelnik. Predsjedavajući vijeća je uvijek Hrvat. Bio je to Marijan Šimić, pa Ivo Divković, a sada je Jozo Grgić. Načelnikova funkcija trenutačno ima veću težinu od funkcije Predsjedavajućeg vijeća. Zato je godinama, u kontinuitetu, predsjednik SDP-a Tuzle, Hrvat. Aktualni predsjednik Ivo Divković. Danas u Općinskom vijeću ima više Hrvata u SDP-u i Združenoj listi, nego u HDZ-u. Mi ih imamo 7, a HDZ 3. A da ne govorimo o drugim izvršnim funkcijama u Općini i u javnim poduzećima. To se razlikuje od Kantona u kojemu su na vlasti SDA, HDZ i Stranka za BiH. Tamo su guverner, predsjedavajući Skupštine, predsjednik i potpredsjednici Vlade, isključivo Bošnjaci. Mislim da to nije u redu. Na ovome Kantonu mnogo je sposobnih ljudi koji su po nacionalnosti Hrvati. Najposposniji su u SDP-u ili su simpatizeri SDP-a.

BUDIMIR: Moja stranka je stranka pobjednica na svim dosadašnjim izborima od 1990. godine do danas. Ne samo da je pobjednica, već je to stranka apsolutnog povjerenja zadobivenog gotovo plebiscitarnim opredjeljenjem birača. Drugim riječima, mi smo u svakoj obitelji, u svakome domu i svakome čovjeku kojemu je hrvatski interes i boljitak hrvatskog čovjeka u srcu i na duši. Drugi narodi i njihovi predstavnici su toga potpuno svjesni i s time u svakom momentu računaju.

HG: JESU LI NA VAŠIM LISTAMA NOVI LJUDI ILI ONI KOJI SU VEĆ BILI BIRANI?

MORANKIĆ: MBO je stranka koja na svojoj listi u značajnom postotku ima "nove ljude", a taj postotak je, možda, i najveći u poređenju s drugim strankama. Od ukupno 27 kandidata, 12 kandidata su žene, s tim da njih

6 zauzimaju prvih šest mjesta. Na listi je i 6 studenata, što je svojevrsna potvrda da mladima pružamo šansu u kreiranju svoje i naše budućnosti. Gospodin prof. dr. Salih Burek, jedan od osnivača MBO BiH, te ugledni i priznati građanin Tuzle, zauzima tek 7. mjesto na listi, jer je smatrao da na izborima prednost treba dati ženama i mladima.

TADIĆ: Igramo s ekipom koja pobjeđuje i nismo napravili puno novina. Ekipa je uljepšana našim članicama i to je glavno osvježenje.

Nositelj liste je isti. Očekujemo izbornu pobjedu, a to za nas predstavlja ulazak u Općinsko Vijeće.

Vjerujem da ćemo to i ostvariti jer smo u proteklom periodu, s našim predstavnicima u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, bili primjer drugima i to nam priznaju i naši susjedi.

TUNJIĆ: Na našoj Zbirnoj listi kandidata DLC-a nalaze se tri vijećnika sadašnjeg Općinskog vijeća Tuzla, a ostalo su nove osobe. S razlogom ističem zavidan kvalitet strukture liste po više kriterija. Tu su: liječnici, inženjeri raznih struka, ekonomisti, pravnici-odvjetnici, devet žena, tri umirovljenika, pet studenata i jedna učenica.

BEŠLAGIĆ: Oko 90% naših ljudi na listama su novi ljudi. Ima i onih koji su ranije birani, a na listama su zato što su dobro obavljali svoj posao.

BUDIMIR: Na našem popisu je gotovo sve ono što je artikulirana hrvatska vrijednost u Hrvata Soli. Tu su najistaknutije osobe iz političkog, kulturnog, gospodarskog i, općenito gledano, javnog života hrvatskoga čovjeka ove općine i grada. Da podsjetimo, na našem popisu je pet doktora znanosti, jedan magistar, više osoba sa fakultetskom naobrazbom. Na našem popisu se nalazi 35% žena i 25% mladeži.

Isto tako na našem popisu su i predsjednik HSD "Zrinski", predsjednik HKD "Napredak", predsjednica udruge "Hrvatska žena", potpredsjednik Mladeži HDZ BiH, predsjednik i tajnik HVIDRA-e.

KLOBUČARIĆ: Na listi Nove hrvatske inicijative naši kandidati su novi ljudi sa visokim, višim i srednjim obrazovanjem koji su prvi put na listi osim jednoga.

HG: KAKVE REZULTATE OČEKUJETE NA OVIM IZBORIMA?

TADIĆ: Što se tiče naše stranke već sam rekao, ulazak u Općinsko vijeće sa 2 člana.

Očekujem da će poslije ovih izbora živinička vlast biti sastavljena od predstavnika nekoliko političkih opcija. U njoj vidimo i naše predstavnika.

TUNJIĆ: Na ovim općinskim izborima u Tuzli, a i u Lukavcu i Živinicama očekujemo povoljan rezultat. Za nas je povoljan rezultat, sudjelovanje u novoizabranj vlasti.

BEŠLAGIĆ: Očekujemo pobjedu u Tuzli i u što većem broju općina u Kantonu, u Federaciji i u Bosni i Hercegovini. To je prvi korak, a u drugom koraku tj. na jesen, očekujemo definitivnu pobjedu. Prvi korak je preduvjet za uspješnost drugog.

BUDIMIR: Važno je ukazati na neke važne pojedinosti koje se odnose na situaciju u kojoj djeluju Hrvati naše općine. Naše biračko tijelo je

oko 15% od ukupnoga biračkoga tijela općine. Iz toga jasno slijedi da nije moguće značajnije odlučivati o bitnim pitanjima, dok je svakako moguće starati se o zaštiti nacionalnih, vjerskih i drugih interesa Hrvata Soli. Stoga je bitno da se Hrvati ovdje ne dijele, već da se opredijele za jasnu i prepoznatljivu hrvatsku politiku.

Bez obzira na proklamacije, poznato je da su nositelji određenih ideja pojedinci, tada oni i mogu biti politički realizatori tih istih ideja. Popisi su otvoreni. Kako na našem popisu ima dovoljno stručnih, sposobnih, odvažnih i prepoznatljivih, svaki birač ima široku mogućnost izbora.

Temeljem iznesenog, očekujem da izborni rezultati budu na razini prošlih općinskih izbora ili nešto povoljniji, što je uvjetovano izlaskom naših birača na ove izbore.

KLOBUČARIĆ: Novim izborima očekujemo bar dva vijećnička mjesta.

MORANKIĆ: Vjerujemo da će glasači u nama prepoznati potencijal satkan od tolerancije, moralnosti, radnosti i privrženosti svakom građaninu ovoga grada i Bosne i Hercegovine. Zbog toga smo duboko uvjereni da ćemo ostati parlamentarna stranka.

HG: USTAVOM BOSNE I HERCEGOVINE JE ZAJAMČENA KONSTITUTIVNOST TRIJU NARODA. KAKO BI, S OBZIROM NA NARODNOST, BIO SASTAVLJEN KABINET OPĆINSKOG NAČELNIKA KADA BI VAŠA STRANKA IMALA ZNAČAJNIJU ULOGU U FORMIRANJU OPĆINSKE VLADE (NPR. U TUZLI ILI ŽIVINICAMA)?

TUNJIĆ: Ovo, veoma važno političko pitanje nije dovoljno, gotovo nikako, (u odnosu na njegovu važnost, posebice za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini, osim u Predsjedništvu BiH i Domu naroda), riješeno i institucionalno uređeno.

Izborna koalicija DLC BiH je na tragu povoljnijih i pravičnijih rješenja.

Zalažemo se za Princip političke ustavnopravne ekvivalentnosti konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. U tom duhu je koncipirana i lista kandidata DLC-a BiH za općinu Tuzla, tako da na listi od 30, imamo 13 kandidata hrvatske, 14 bošnjačke i 3 srpske nacionalnosti. Za sada u konfiguraciji općinske vlasti u Tuzli ne postoji institucija kabineta općinskog načelnika, tako da ne mogu adekvatno odgovoriti na, ovako formulirano pitanje.

Ali, imam odgovor i na ovo pitanje: u sadašnjoj strukturi izvršne vlasti u općini Tuzla u kojoj su veoma značajne funkcije, načelnika, donaćelnika, sekretara općine, šefova općinskih službi, kadrovi hrvatske nacionalnosti ne bi smjeli biti zastupljeni ispod 33,33%. Također, ističem da bi donaćelnik morao biti Hrvat. Što sada nije tako, po meni, odgovorni su Hrvati u tzv. lijevim partijama. Donaćelnik u Živinicama, Lukavcu i Srebreniku bi trebao biti Hrvat.

BEŠLAGIĆ: Vijeće i Izvršna vlast trebaju biti usklađeni s nacionalnom strukturom stanovništva određenog područja. Pogledajte našu listu i vidjet ćete da ona odražava nacionalni sastav Tuzle, Takve su liste SDP-a i u drugim općinama.

BUDIMIR: Od kraja prethodnog stoljeća Hrvat nije bio načelnik općine, odnosno predsjednik kako su to u ranijem razdoblju zvali.

Na čelu su se smjenjivali Bošnjaci i Srbi. To nikome nije smetalo.

Neki kažu - pa malo vas je! Odgovor im je - bili smo svo to vrijeme drugi narod po brojnosti, a da je gruntovno preko 60% zemljišta u vlasništvu Hrvata.

U posljednjem poglavarstvu općine Tuzla personalna struktura tako je koncipirana i realizirana da su i načelnik i njegov zamjenik predstavnici bošnjačkog naroda.

Smatram da je ovakva dugoročna i kratkoročna kadrovska politika, glede hrvatskoga naroda, neprihvatljiva i neodrživa.

Kada bismo značajno utjecali na formiranje općinskoga poglavarstva, prirodno je, tražili bismo ispravljanje povijesne nepravde činjene Hrvatima i na čelo poglavarstva postavili Hrvata.

KLOBUČARIĆ: U slučaju da dobijemo dva mjesta u vijeću, jednoga kandidata bismo predložili za općinskoga načelnika.

MORANKIĆ: Prvo što bismo uradili, zalagali bismo se da žena bude načelnik.

MBO realizaciji svakog zadatka pristupa odgovorno i principijelno. S tim u vezi, vrlo ozbiljno i u skladu sa Zakonom o lokalnoj upravi, reorganizirali bismo općinsku vlast. Možda bismo predložili da vlast u općini Tuzla bude sastavljena od tri glavna organa: vijeća, izvršnog odbora i načelnika, gdje bi sva tri konstitutivna naroda bila zastupljena ravnopravno.

TADIĆ: Na žalost, to se još uvijek ne može dogoditi, iako, bez pretjerivanja, imamo najbolji izborni program i kadrove u Živinicama.

Svakako da bi izvršnu vlast i najvažnija mjesta u njoj dobili najposposniji i najstručniji kadrovi, sposobni odgovoriti zahtjevima novog vremena i interesima svih građana. Bili bi iz reda sva tri naroda.

HG: KOJI JE VAŠ POLITIČKI SLOGAN?

TUNJIĆ: Budući da sastavnice naše izborne koalicije imaju svoje slogane, veoma sadržajne i primjerene, rezultanta izborne koalicije DLC-a bi bila:

- ZAJEDNIŠTVO U RAZLIČITOSTIMA, POŽELJNO I POTREBNO!

- MI SMO SE UDRUŽILI, PRIDRUŽITE NAM SE!

- A ŠTO NE BI I OVAKO: "PROMJENIMO STANJE! MI SMO ISPRED DRUGIH, JER ZNAMO KAKO"

BUDIMIR: Kao što vidite, mi smo za bitne promjene. Naš slogan je PREUSTROJIMO OPĆINU TUZLA U GRAD TUZLA.

Isto tako MI SMO ZA PROMJENE koje će načiniti naši birači, birajući i opredjeljujući se unutar našega popisa, a nismo nikako za to da dopuštaju drugima i drugačijima, dokazano nedobro namjernima, da biraju umjesto nas one koji će provoditi tuđu politiku i tuđe interese.

TADIĆ: "S nama u Europu".

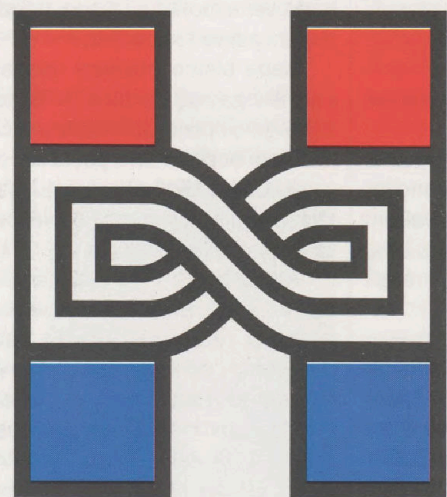
BEŠLAGIĆ: Za nama, tj. sa SDP-om, BiH može bolje. Ja bih rekao, neusporedivo bolje.

MORANKIĆ: Politički slogan na OPĆINSKIM IZBORIMA 2000. je:

SPOSOBNI SMO BITI DIO EUROPE. URANILI! VAŠA MBO

KLOBUČARIĆ: Slogan Nove hrvatske inicijative je "... KORAK ISPRED"

hrvatska
demokratska
zajednica BiH

stranka
sadašnjosti
i budućnosti

Birajte prepoznatljive i uvjerljive - Birajte ZNA SE

1. Dr. Jozo Budimir	11. Dr. Zlatko Unger	21. Jelena Brkić
2. Anto Pranjic	12. Nevenka Ivanović	22. Josip Vojnić
3. Marica Vikić	13. Stjepan Vilišić	23. Pejo Mazić
4. Dragan Petrović	14. Dr. Vlado Madžarević	24. Svjetlana Nikolić
5. Marjanko Divković	15. Božana Marković	25. Gabrijel Jokić
6. Mara Cvijetić	16. Mr. Ljubo Aždajić	26. Pejo Martinović
7. Anto Jurić	17. Dr. Tadija Martinović	27. Ana Matošević
8. Dr. Miroslav Petrović	18. Renata Ilić	28. Anto Mosković
9. Janjka Kerošević	19. Božo Čajić	29. Ivana Banović
10. Damjan Nišandžić	20. Mato Brkić	

hrvatska
demokratska
zajednica

croatian
democratic
union

Bosne i Hercegovine
Općinski odbor Tuzla

HDZ - stranka povjesne zadaće i začudnih postignuća, stranka pobjednica na svim izborima, svekolikom hrvatskom pučanstvu Soli objavljuje i upućuje svoj:

IZBORNI PROGLAS

Hrvatice i Hrvati pozivamo vas da ponovno izađete 8. travnja na izbore za lokalna tijela uprave i samouprave, na ovim izborima ponovno sami odlučujemo o svojoj sudbini o svojoj slobodi, o budućnosti svojoj i svoje djece, o sudbini dejtonske Bosne i Hercegovine.

Hrvatska demokratska zajednica BiH je stranka sadašnjosti i budućnosti, ona ima slijediti svoj stožerni i središnji put kako bi i nadalje ostala na razini onoga što je bila, što jeste i što uvijek treba biti - jamac pune državotvornosti i konstitutivnosti Hrvata u BiH.

Hrvatska demokratska zajednica BiH, nije i neće se pretvoriti ni u kakvu monolitnu, elitnu stranku, stranku zaslužnih ili kadrovsku stranku, ona mora i treba ostati i nadalje se razvijati kao općehrvatska i općenarodna demokratska stranka.

Soljanke i Soljani,

Želimo:

- Bosnu i Hercegovinu kao zemlju sastavnicom, europskih i euroatlanskih integracija, spremnu ući, natjecati se i sudjelovati u neizbježnom procesu globalizacije.
- Bosnu i Hercegovinu zemlju znanja i novih tehnologija, zemlju u kojoj se ulaže u školstvo i znanost, zemlju mladih i sposobnih ljudi pred kojima je izvjesna budućnost.
- Bosnu i Hercegovinu zemlju osjetljivu na probleme ugroženih skupina građana, umirovljenika, razvojačenih branitelja, obitelji invalida i poginulih branitelja, osoba koje se ne mogu starati o sebi, i prognaničke populacije.

Tražimo:

1. Ustroj Tuzle kao Grada.
2. Više vode, čist zrak, puteve, struju koju možemo koristiti i telefon u svakome domu.
3. Poštenu privatizaciju.
4. Ubrzani gospodarstveni razvoj, razvitkom privatnog poduzetništva i slobodnog tržišta. Razvoj obrtništva i obiteljskih seljačkih imanja, malog poduzetništva i očuvanje i unaprijeđenje tehnološki razvijenih velikih poduzeća.
5. Zaustavljanje nekontrolirane izgradnje i naseljavanja.
6. Načinjavanje predškolskog i školskog sustava, sukladno Ustavu, primjerenog Hrvatima.
7. Daljnji razvoj zdravstva i zdravstvene zaštite.
8. Unaprijeđenje športa i zdravog športskog života.
9. Razvoj medija, njihove slobode i neovisnosti. Putom razvoja istraživačkog novinarstva doći do objektivnog sustava informiranja.
10. Povratak imovine hrvatskih kulturnih institucija iz ranijega razdoblja kako bi osigurali punu slobodu i neovisnost kulturnog ispoljavanja Hrvata.

Kao što vidite, **MI SMO ZA PROMJENE.**

BIRAJTE S NAŠEGA POPISA, jer jedino tako možete birati.
NAJELITNIJI SMO ZNAK HRVATSKE SLOBODE I IDENTITETA U BiH.

Izađimo **SVI NA IZBORE.**
U POBJEDU, ZNA SE.

BIRAJTE UVJERLJIVE I PREPOZNATLJIVE BIRAJTE **ZNA SE**

hrvatska
demokratska
zajednica

croatian
democratic
union

hrvatska
demokratska
zajednica

croatian
democratic
union

hrvatska
demokratska
zajednica

croatian
democratic
union

Bosne i Hercegovine
Općinski odbor Tuzla

Općinski odbor Hrvatske demokratske zajednice BiH Tuzla, obraća se svekolikom hrvatskom pučanstvu, svojem članstvu, simpatizerima i svim ostalim svojim podupirateljima, slijedećim:

JAVNIM POZIVOM

Općepoznato je, 50% hrvatskog biračkog tijela nalazi se izvan prostora općine Tuzla. Od 50% koji su ostali ovdje samo 30% izlazi na izbore.

Zanemarljiv je broj Hrvata koji se nalazi u inozemstvu a koji su se poslužili svojim pravom sudjelovanja na izborima, isto tako, zanemarljiv je broj mladeži u Hrvata Soli, koji su tijekom razdoblja 1992. – 2000. godine stekli pravo glasa a koji su svoje pravo sudjelovanja na izborima konzumirali.

Općinski odbor HDZ BiH Tuzla stoga **OPOMINJE**; na ovakav se način ne brane Ustavom izborne pozicije, već dapače – uzdržavanjem se drugima i dokazano ne dobronamjernima daje mogućnost, odlučivati umjesto nas.

Iako u malodušnosti zbog obespravljenosti, uniženosti i malobrojnosti mi nemamo pravo na **ŠUTNJU HRVATA. ŠUTJELI SMO** od 1945.-1990. godine. **ŠUTJELI SMO i TRPJELI.**

U daljnjoj našoj **ŠUTNJI**, sigurno je, neće nam biti dopušteno pravo na naš jezik, pravo na općinu Soli, pravo na hrvatski radio i TV, kao i pravo na sebe ovdje u svakom elementu svoje osobnosti.

HRVATICE i HRVATI izađimo svi na izbore, **BUDIMO GLASNI I JASNI**, izaberimo sebi predvoditelje i zastupnike. Ne dopustimo drugima i drugačijima da nas vode i zastupaju – **ZNAMO KAKO TO IZGLEDA.** Na ove aktivnosti nas obvezuje, ne samo duh naših pradjedova već i sjeni tisuće najnovijih nesebičnih i svetih žrtava koje su nam izborile ovo naše pravo kao i odgovornost koju moramo preuzeti za budućnost naraštaja koja su tu i koja dolaze.

Hrvatice i Hrvati poslužite se svojim, Ustavom zajamčenim pravom, pravom koje nije poklonjeno već je naprotiv izborneno u najkrvavijoj vojnoj i iznimno teškoj političkoj borbi – **IZAĐIMO SVI NA IZBORE.**

Članovi i simpatizeri jedine nam državotvorne stranke u Hrvata u BiH, svojim primjerom potaknite na odgovorno ponašanje onih koji do sada nisu sudjelovali u izborima iz bilo kojih razloga, **IZAĐIMO SVI NA IZBORE.**

Roditelji ne dopustite vašoj djeci s pravom glasa, neizlazak na izbore – **potaknite ih IZAĐIMO SVI NA IZBORE.**

Obitelji koje imate svoje članove u inozemstvu, pozovite ih i prizovite, na svetu obvezu ostvarivanja svojih prava, koja ste im vi, ponajviše svojom nesebičnom žrtvom, ostanka i opstanka osigurali **pozovite ih i potaknite – IZAĐIMO SVI NA IZBORE.**

**IZAĐIMO SVI NA IZBORE.
BUDIMO GLASNI I JASNI – ZNA SE**

SLATKI ŠERIF SA KROFNAMA I PARTIZANI

Na nedavno održanim Pokladnim mačkarama u Tuzli pojavio se i **Zvonko BOSANKIĆ**, odnedavna generalni tajnik Društva "Hrvatski dom", u odori šerifa.

Ponadali smo se da će "šerif" Bosankić dovesti u red naše aktualne svakovrsne neredne, ali od toga nije ništa bilo. Naš šerif je samo pokazao da dobro pjeva i da je vješt u dijeljenju krofnu, što dokazujem i priloženom fotografijom.

Kada je riječ o mačkarama, ostalo je da se pamti kako su učenici Opće gimnazije - Katoličkog školskog centra "Sveti Franjo" Tuzla, kao ključnog krivca u njihovim životima, javno spalili jedinicu.

Nemam ništa protiv tog čina, ali sam sasvim siguran da im to neće otkloniti jedinice iz dnevnika i nedaj Bože svjedodžbi, ako ne zagriju stolice, a spaljivanje će ostati tek kao uspomena. Čak neće pomoći ni gospodin **Juraj NOVOSSEL**, glavni i odgovorni urednik "Hrvats-

kog Glasnika" i profa latinskog jezika, kojega vidimo na slici kako u stavu mimo, kao mlad vojnik, pozira pored velike kečine.

Umirovljenik **Josip WELTE** se pita kako će se zvati umirovljenički fond Bosne i Hercegovine, kada se ujedine, fondovi MIO i PIO iz Federacije BiH i PIO iz Republike Srpske, kako se najavljuje i od čega, kad-tad, mora doći.

S obzirom na to da su iznosi mirovina različiti i to nameće dilemu kako to ujednačiti. Jedan od prijedloga gospodina Weltea je da skraćena bude PAF - Partizanski fond, jer su jedino partizani na ovim prostorima uspijevali ujednačiti neujednačeno.

Ono PAF, mogao bi biti i gladan udarac po glavi. Tim prije što su umirovljenici sa svim i svačim već izudarani.

Predizborna politička kampanja je u punom jeku pa se mnogobrojne stranke i koalicije bore za birački kolač. OSCE - kao kapa, alfa i omega, političko-stranačkog, dogovaranja, pregovaranja i ratovanja lansirala je slogan koji ukazuje na to da je vrijeme za promjene.

Iz krugova vladajućih SDA i HDZ-a stigle su i zamjerke, jer su u tome prepoznali da strani mentor preferiraju oporbu, a osobito SDP.

Bez obzira na to tko se osjetio prozvanim i što je tko prepoznao u pozivu na promjene, pobune vladajućih su mi više nego jasne. Što bi oni išta

mijenjali, kada im je dobro. A, narod u koji se zaklinju, ionako im služi samo kao glasački stroj, od izbora do izbora.

S obzirom na to da mi sa ovom i ovakvom vlašću nije dobro, pridružujem se pozivu na promjene.

Fra Ilija ORŠOLIĆ je na nedavno održanim mačkarama u Tuzli uočen u odori mudžahedina, ali i sa kalajom piva u ruci.

Bez obzira na to što je maskirani fratar htio kazati ovim i ovakvim prerusavanjem, zaključujem još jednom da su mudri bosanski franjevci spremni i sposobni napraviti šalu i od nečega što je na ovim be-ha prostorima mnogima kost u grlu.

Pa, neka ti je fra Ilija sve veselo, beričetno i živo uz "Tuzlansko pivo".

P.S. Nadam se da će ovo pročitati i **Midhat ČILIMKOVIĆ**, djelatnik Tuzlanske pivare, zadužen i za marketing, pa će "Hrvatskom Glasniku" nabaciti nešto crkavice za reklamiranje proizvoda Tuzlanske pivare.

Unatoč tome što se službeno, još 1990. godine, sa oslovljavanja drugarice i drugovi, prešlo na dame i gospodo, još uvijek mi nešto nije jasno.

Dok su me oslovljavali sa družie živio sam gospodski, u poređenju sa sadašnjim životom, a gospoda su mi bili neki nedostižni bogatuni.

Bogatuni su mi sada još nedostižniji!

Krivo (o)gledao: **Nikola J. IVANOVIĆ**

Perspektive intelektualne suradnje i razmjene u Bosni i Hercegovini i njezinom susjedstvu

KAZALJKE MRTVOGA SATA

Fatmir ALISPAHIĆ

Koliko je ideja Bosne stasala i opstojala na povijesnim i političkim uslovljenostima, a koliko u tome ima, odnosno nema, bosanskih ljudi?

Zašto perspektive intelektualne suradnje pretpostavljamo kao faktor koji bi mogao utjecati na budućnost Bosne i Hercegovine?

Ako se strateški artikula kvantum istoznačne misaone energije, istoznačne želje, kroz vertikalnu naših potencijala - bez sumnje će doći do kvalitativnih pomaka u procesima rehabilitacije svega što Bosna i Hercegovina u civilizacijskom smislu jeste.

Intelektualna mreža je projektant i projektor demontiranja dekonstruirane Bosne i Hercegovine, njene revitalizacije na pozitivnom povijesnom i kulturološkom naslijeđu, i uključenja u globalnu svjetsku semantiku.

U posljednjoj deceniji 20. stoljeća Bosna je otkrila devijantni identitet svojih nedorastalih demokratskih potencijala. Otkrili smo ogroman kanjon između intelektualnog bosanskog duha i stanovnika ove zemlje čije vizije dopiru tek do ostrašćenog i prostodušnog oživljavanja etno-nacionalne vlastitosti. Spoznali smo golemu razliku između bosanske filozofije i bosanske patologije. Spoznali smo da postoje dvije Bosne, jedna kao ideja, a druga kao stvarnost. Sva sreća pa je stvarnost agregatno stanje koje se prilagođava idejama. Nesreća je što je ideja Bosne godinama udaljena od ljudi čiji

individualni i kolektivni prosperitet ovisi o prihvatanju i življenju te ideje.

Jedina mana demokracije je u tome što može omogućiti estradnoj nepismenosti dolazak u poziciju ugnjetavanja nespornosti vrijednosti.

Naravno, jasno je da su totalitarne okolnosti u prošlosti ove zemlje sprječavale buđenje i razvoj političke svijesti, što je generiralo retardaciju demokratske kulture. Bezmalopola stoljeća socijalističkog mira stvorilo je u Bosni uvjete za rekapitulaciju povijesnih i kulturoloških znakova identiteta. U tom periodu, a posebno 60-tih i 80-tih godina, Bosna se definira kao jedinstvo, u kojoj se mnoštvo hamonično stapu u civilizacijski profil opstojnosti.

Jesu li nam se ipak dogodili i privid i previd?

Koliko je ideja Bosne stasala i opstojala na povijesnim i političkim uslovljenostima, a koliko u tome ima, odnosno nema, bosanskih ljudi? Jesu li bosanske različitosti bile jedinstvo zbog okolnosti, ili zbog htijenja i međusobne usmjerenosti? Dakako, ova pitanja ne mogu izmijeniti naše čvrsto i na faktima temeljeno uvjerenje da su bosanski narodi prosperirali u zajedništvu, toleranciji i dijalogu. To pozitivno povijesno iskustvo čini osnovicu futurističkih projekcija. Jedino što nastojimo uvažiti jeste pretpostavka da su vlasnici Bosne i Hercegovine još uvijek daleko od ideje svoga bitka. Koliko su od te ideje daleko intelektualci, kao snaga koja ideju treba transponirati prema građanima - čini se kao krucijalno pitanje. Tu ne mislimo, naravno, na manje grupe intelektualaca koji su svih ovih godina pokušavali oplemeniti kolektivnu svijest o perspektivama Bosne. Tu mislimo na kvantum intelektualne energije dostatan zaustaviti eroziju Bosne i bosanskoga, i oživjeti kazaljke mrtvog sata.

Nama ne bi trebale biti znakovite stvari koje poznajemo i oko kojih se slažemo. Valja govoriti o pojavama koje bi mogle spriječiti ili distorzirati širenje i jačanje mreže intelektualne suradnje u Bosni i Hercegovini.

Pokušajmo pretpostaviti te pojave.

Prvo, u Bosni se decenijama odgajala totalitarna uloga intelektualaca. Odgajan je konformizam, snishodljivost, bojaznost od vlastitog mišljenja. Veći dio intelektualaca dijeli sudbinu politički nepismenog biračkog tijela. Oni nisu mogli ništa promijeniti, jer su učeni da se povinuju okolnostima.

Njih dakle, kao i biračko tijelo, valja kultivirati - kao spoznaju svojih prava i obaveza.

Drugo, predratna intelektualna Bosna se raspolovila, ili je zašutjela pod pritiskom trivializacije i marginalizacije bosanskog duha. To je ambijent koji je odgovarao renesansi prosječnih vrijednosti. Poznajemo desetine slučajeva uklanjanja sposobnih ljudi. Lobi prosječnih i podobnih danas bodljivom žicom okružuje mogućnosti kvalitativnih promjena.

Treće, decenija klaustrofobije proizvela je etnonacionalne otuđenosti. Uključenje naših dekonstruiranih prostora u mrežu europskih komunikacija neizvodivo je bez reanimacije kulturnih i ekonomskih veza među nama samima. Sa tih pozicija moguće je graditi dugoročnu strategiju za trajnu reafirmaciju bh. vrijednosti. Koliko intelektualaca danas želi svoj identitet odrediti razlikama u jedinstvu? Ovih nekoliko otvorenih pitanja nam mogu ukazati na kompleksnost realizacije projekta o kojemu govorimo. Naravno, polazimo od uvjerenja da je spoznavanje slabosti jedini put ka njihovom eliminiranju.

STJEPAN RADIĆ

1918. godine **Stjepan Radić** je poručio Hrvatima: "Ne srljajte kao guske u maglu". Na izborima 1938. godine Hrvati su dali 97% glasova Hrvatskoj seljačkoj stranci.

Njegov zaljubljenik i sljedbenik u tuzlanskom kraju je častan čovjek, prim. dr. **Srećko Tunjić**.

S istomišljenicima je 1994. godine obnovio **Županijsku organizaciju HSS BiH u Tuzli**.

GDJE GOD JE HSS TU JE I POLITIČKI INTERES HRVATA, TU JE PRAVI POLITIČKI CENTAR. SADA JE HSS U DLC-u.

Na sljedećim općinskim izborima u Tuzli 8. travnja 2000. godine HSS je u izbornoj koaliciji

DEMOKRATSKI LIBERALNI CENTAR BiH (DLC BiH)

Prim. dr. **Srećko Tunjić** je nositelj liste DLC-a za Općinu Tuzla.

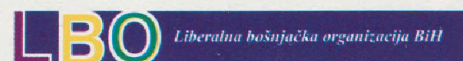
PREDSTAVLJAMO VAM IZBORNU KOALICIJU

DEMOKRATSKI LIBERALNI CENTAR BiH (DLC BiH)

Poštovani čitatelji Hrvatskog Glasnika,

Uz razumijevanje i svesrdnost visoko cijenjenog ravnatelja i uvaženog uredništva HG-a, s radošću vam predstavljamo stranački sastav i neke značajke izborne koalicije DLC-a za općinske izbore u Bosni i Hercegovini koji će se održati 8. travnja/aprila 2000. godine.

Četiri političke stranke/partije

su osnove jedinu pravu izbornu koaliciju u BiH

DEMOKRATSKI LIBERALNI CENTAR BiH (DLC BiH)

**ZAJEDNIŠTVO U RAZLIČITOSTIMA NA DJELU!
UDRUŽILI SMO SE I ZBOG VAS!
PRIHVATITE I PODRŽITE NAS!
S NAMA ĆE VAM BITI BOLJE NEGO S NJIMA!
S VAŠIM GLASOM SMO JAČI!**

Razgovarajte o nama, komentirajte nas u obitelji, s prijateljima, s komšijama i sa simpatizerima drugih političkih orijentacija. Komparirajte nas s drugim strankama.

IZBORNA KOALICIJA DEMOKRATSKI LIBERALNI CENTAR BiH (DLC BiH) (HSS BiH, LSP BiH, LBO BiH, HNZ BiH)

Poštovani čitatelji HG-a, uvažene građanke i građani sela i grada općine Tuzla,

Uskoro će se navršiti deset godina od prvih višestranačkih izbora u našoj zemlji. Unutar tog razdoblja proživjeli smo gotovo četiri godine strašnog rata. Već je šest godina od Washingtonskog sporazuma i više od četiri godine nakon što je potpisan Daytonski mirovni sporazum. Međutim, kao što i sami vidite, ništa se nije promijenilo što bi nas ohrabrilo i što bi nam vratilo samopouzdanje i samopoštovanje. Stanje je i dalje izuzetno teško, nezaposlenost je dosegla razmjere nacionalne katastrofe, ljudi su gladni, mladi i dalje napuštaju našu zemlju, a penzioni fondovi su prazni. Takvo stanje vrijeđa dostojanstvo čovjeka i porodice i svih građana koji ne žele ništa drugo nego da žive od svoga rada, svoga znanja i svojih davno zarađenih mirovina. Jednom riječju, nalazimo se u stanju duboke i ozbiljne političke, gospodarske, socijalne i moralne krize. Vladajuće nacionalne oligarhije podgrijevaju međunarodnu napetost i održavaju strah jednih od drugih.

Da bi koncentrirali političku snagu i time povećali šanse za ostvarenje uspjeha na predstojećim općinskim izborima četiri stranke/partije su osnove izbornu koaliciju: DEMOKRATSKI LIBERALNI CENTAR BiH (DLC BiH), koju čine Hrvatska seljačka stranka, Liberalno-socijalna partija, Liberalna bošnjačka organizacija i Hrvatska narodna zajednica.

Izborna koalicija DEMOKRATSKI LIBERALNI CENTAR BiH (DLC BiH) je jedina prava izborna koalicija u Bosni i Hercegovini na sljedećim općinskim izborima, 08. 04. 2000. godine. Ona predstavlja i promiče zajedništvo u različitostima toliko potrebno Bosni i Hercegovini, u kojem se mogu ostvarivati i usklađivati svi vitalni interesi konstitutivnih naroda i građana: egzistencijalna pitanja građana, usklađivanje nacionalnih interesa, promoviranje principa liberalne ideje (multietničnost, multikulturalnost, temeljna ljudska prava i dr.). Ova koalicija na djelu pokazuje da ljudi mogu živjeti i djelovati zajedno poštujući i uvažavajući sve različitosti kao bogatstvo, a složno izgrađivati i promicati sve što je od zajedničkog interesa i što omogućava bolju sadašnjost i budućnost.

Izborit ćemo se za novu poziciju općine koja će biti u skladu s Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi i za efikasnu i jeftinu općinsku upravu.

DLC BiH se zalaže za efikasan i transparentan općinski upravni aparat koji će biti u stanju da kontinuirano analizira potrebe svojih građana

i na toj osnovi planira njihovo zadovoljenje, podređujući tom cilju cijeli razvoj općine. Da bi se to moglo postići pokrenut ćemo inicijativu za temeljnu reformu komunalnog sistema u pravcu napuštanja sistema sadašnje državne uprave u općinama i vraćanje punih prava općinskim vijećima da odlučuju o pitanjima koja su od vitalnog značaja za organizaciju života građana na lokalnoj razini, a posebno prava koja se odnose na razvoj raznih formi slobodnog udruživanja i osnivanja institucija civilnog društva, interesnih organizacija građana, te prava građana da sudjeluju u odlučivanju, kao i ostvarivanju kontrole nad radom i postupanjem općinskih organa uprave. Radit ćemo na vraćanju kompetencija koje su kantonalni državni organi oduzeli općinama i samim građanima, te preusmjeravanju izvora financiranja u korist općine, odnosno građana, tj. poreskih obveznika. Vratiti kompetencije općini, a samim tim i izvore financiranja sistema socijalne zaštite. Budući, da se najveći dio životnih potreba građana sela i grada zadovoljava na prostoru i u ambijentu općine i mjesne zajednice, vijećnici DLC-a će potaknuti rješavanje svih pitanja radi ispunjavanja potrebnih uvjeta za život dostojan čovjeka. DLC ima veoma razvijenu političku svijest o stalnoj brizi na očuvanju kulturnog, vjerskog i nacionalnog identiteta.

Inicirat ćemo da se urbano područje Tuzle ustavno-pravno konstituirao kao grad, a ostali prostor općine kao jedinice lokalne samouprave uvažavajući sve relevantne kriterije ustavno-pravne regulative u toj oblasti. Da bi se sve ovo moglo ostvarivati neophodno je promijeniti sistem i koncept vlasti. "Mislimo da nijedna ekonomija na svijetu, a pogotovo ona koja je tek izašla iz rata, ne može podnijeti toliki broj ministara, službenika, administracije, kantona, entiteta... Porezi su previsoki, i tolika administracija guši privatni posao, povećava nezaposlenost i umanjuje prosperitet."

U Bosni i Hercegovini vlast treba mijenjati iz temelja. U općini Tuzla je situacija povoljnija. Temelj solidan, neophodna je rekonstrukcija i renoviranje.

Za DEMOKRATSKI LIBERALNI CENTAR BiH (HSS BiH, LSP BiH, LBO BiH, HNZ BiH) tu ima posla. Građani su investitor. Predstojeći općinski izbori su licitacija.

DEMOKRATSKI LIBERALNI CENTAR BiH (DLC BiH) se prijavio na natječaj Poštovane građanke i građani, razmotrite našu ponudu. Odaberite nas za izvođače važnih i neophodnih zahvata na rekonstrukciji i renoviranju općinske vlasti u Tuzli. Ova izborna koalicija je okrenuta svim slojevima stanovništva BiH. Glasove očekuje od svih onih građana sela i grada koji žele živjeti od svoga rada. Također, glasove očekuje od svih onih koji su u

prethodnom razdoblju bili neopravdano poniženi, zanemareni i obespravljeni. Očekuje glasove od simpatizera stranaka sastavnica naše koalicije (HSS, LSP, MBO, HNZ) koji su opredijeljeni za građansku i nacionalnu jednakopravnost, demokraciju, liberalnu ideju, pravnu i socijalnu državu koju ćemo zajedno graditi. Glasove očekuje i od onih građana koji su trenutno u dilemi: ne žele svoj glas dati tzv. "desnim" strankama, a nisu uvjereni da bi im i glasovanje za "lijeve" - nove monopoliste bio najbolji izbor.

Nudimo vam sljedeću listu kandidata DLC-a BiH za općinu Tuzla:

1. Tunjić Srećko	16. Tučić Hamid
2. Arnautović Enver	17. Tadić Berislav
3. Gavrilović Ljiljana	18. Čuro Aida
4. Križan Jakob-Braco	19. Matošević Željko
5. Agić Muhamed	20. Zonić Sanela
6. Tunjić Katica	21. Iljić Franjo
7. Jašaragić Bego	22. Divković Mladen
8. Kahrman Enver	23. Husanović Kasima
9. Stojak Ilija	24. Tunjić Dragan
10. Delić Almedina	25. Alajbegović Hariz
11. Insanić Hamdija	26. Perčić Dani
12. Avdić Hajrudin	27. Ivanović Nikolija
13. Cvjetić Rado	28. Balta Boris
14. Kolanović Borislav	29. Salkić Asmir
15. Đulabić Nataša	30. Avdić Sadila

Na listi je 13 kandidata hrvatske, 14. bošnjačke i 3 srpske nacionalnosti. Tu je 9 žena, 5 studenata, 1 učenica, 3 umirovljenika, liječnici, inženjeri raznih struka, ekonomisti, pravnici-odvjetnici/advokati, privatnici i kandidati drugih zanimanja.

Uz kriterije OSCE-a, i druge relevantne kriterije u strukturi liste kandidata primijenjen je i Princip političke ustavno-pravne ekvivalencije konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.

Ukoliko se opredijelite za DLC BiH u općini Tuzla u sljedećem mandatu donaćnik općine bit će Hrvat i primjerenije izbalansirao broj Hrvata na drugim važnim funkcijama općinske uprave.

Na listi su osobe koje žive i djeluju s vama. S vama dijele svakodnevne poteškoće ovoga života. S vama će ih i rješavati.

U ovom kratkom predstavljanju DLC-a BiH naveli smo samo neke bitne značajke zbog kojih smo ispred drugih.

Razmotrite, razmislite...! Sada sve ovisi o vama.

Ima dovoljno pravih razloga da glasujete za nas.

NAROD JE JAČI OD VLASTI, MOŽE JE PROMIJENITI

"PROMIJENIMO STANJE! MI SMO ISPRED DRUGIH, JER ZNAMO KAKO"

DLC BiH

ZAŠTO BOSANSKA POSAVINA NIJE OBRANJENA?

Piše: Anto CIGELJEVIĆ

- Nastavak iz prošlog broja -

Budući da se Općina Orašje nalazila u neposrednoj blizini bojišnice u Republici Hrvatskoj (Vinkovci, Vukovar, Osijek), diverzanti JNA 22. rujna '91. na vrlo podmukao način, ruše most na Savi između Orašja i Županje, čime je JNA ovu Općinu okružila svojim postrojbama.

Vodstvo hrvatskog i muslimanskog naroda u ovoj Općini pravodobno je, pak organiziralo obranu onako kako je to bilo moguće. Osnovan je Općinski krizni štab, ustrojene i opremljene obrambene strukture, nabavljena određena količina pješačkog oružja.

Da bi ih onemogućila, JNA je ušla u grad kako bi prisvojila vojnu evidenciju iz Ureda za narodnu obranu. Organizirani hrvatski i muslimanski narod im se suprotstavio i onemogućio njezine pripadnike u tomu, tako da su oni neobavljena posla napustili grad. Bio je to prvi poraz JNA u ovoj Općini!

Za odmazdu, teroristi JNA eksplozivom ruše dalekovode i druge posebno važne objekte. "Srpska teritorijalna odbrana" stavljena je u bojovu pripravnost, a topnička oruđa postavljena na odgovarajućem odstojanju.

NEUSPIO POKUŠAJ VERTIKALNOG PRESIJEKANJA BOSANSKE POSAVINE

Na Općinu Orašje, JNA je napala 29. travnja '92. sa istoka, prethodno granatiravši grad i okolna hrvatska sela. Cilj joj je bio dvojak. Okupacijom sela Lepnica, Jenjić, Vidovice i Kopanice odsijeca se cijeli istočni dio ove Općine, zbog svog položaja najlakši za napad, a najteži za obranu, te otvara pristup Orašju i s te strane. Drugo značajno što je neprijatelj želio postići, je već viđeno presijecanje Bosanske Posavine i odvajanje područja Općine Brčko od njegove cjeline. Ovime bi se, zapravo, obavilo završno vertikalno presijecanje Bosanske Posavine od sjevera prema jugu. Neprijateljske bi, tako, snage izbile na Savu u predjelu sela Liješće (Bosanski Brod), grada Bosanskog Šamca i sela Vidovice - Kopanice u Općini Orašje. Prvi stupanj okupacije Bosanske Posavine, JNA bi time uspješno okončala.

Napad na ovaj dio oraške Općine, JNA je otpočela rano ujutro jakim topničkom vatrom po naseljenim mjestima i civilnom stanovništvu. Njezine su postrojbe krenule iz Donjeg Žabara, Lonačara i Čović Polja. Osim njih, koje su još ranije bile u ovim i drugim selima, naročito u Lepnici i Obudovcu, u napadu je bila formacija šeseljevaca iz Srbije, koja je već sudjelovala u okupaciji Bosanskog Šamca, i oklopno-mehanizirana postrojba s četiri tenka i četiri prage. Svi pod zapovjedništvom majora Ljubomira Živanovića! Nedovoljno naoružani za borbu s nadmoćnijim agresorom, branitelji ovih hrvatskih sela - Janjića, Vidovica i Kopanica, nakon kraće borbe, morali su se povući. Ona će; i susjedno selo Vučilovac, biti oslobođeno 21. listopada '92. učinkovitom akcijom HVO-a.

Neprijatelj je, međutim, nastavio napadati slobodni teritorij Općine Orašje. Da bi slomio otpor branitelja, on je vrlo često bombardirao i avio-raketirano samo središte grada. Zrakoplovi tipa "MIG" posebice su bombardirali vitalne objekte,

naročito skelski prijelaz. Brojni krateri avio-bombi nastali su u neposrednoj blizini Hotela "Kej", Robne kuće, Vatrogasnog društva, skele. Cilj je bio što više porušiti i pobiti, okupirati grad kao općinsko sjedište.

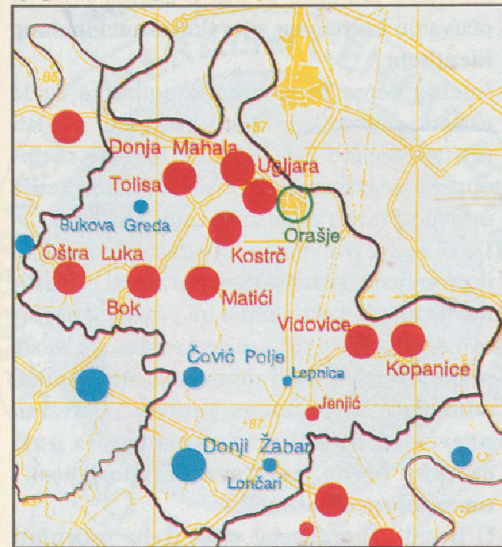
No, i pored toga, branitelji su odolijevali svim njegovim napadima.

PORAŽENA "OSVETA"

Okosnicu i udarnu snagu obrane Orašje, činili su njegovi domoljubi koji su tijekom '91. sudjelovali u obrani Hrvatske, a koji su se početkom velikosrpske agresije i na njihov kraj vratili, kako bi branili vlastitu obitelj i rodu grudu. Sa stečenim ratnim iskustvom, u odorama Hrvatske vojske, koje su zadržale kao uspomenu, dali su neprijatelju do znanja da na tlo njihove općine neće kročiti.

U Bukovcu na Gredi, 8. svibnja '92., zarobili postrojbu JNA, s većom količinom oružja i streljiva, što je znatno ojačalo njihovu obrambenu moć, te, privremeno, spriječilo planirani napad JNA na zapadni dio Općine.

Devetnaestog srpnja '92., s prostora bosanskošamačke Općine, iz svojih uporišta u Batkuši i Obudovcu, agresor je silovito napao područje čitave Općine, s glavnim udarom na selo Oštra Luka, posebice na zaselak Galići. Ali je odbijen, a njegove postrojbe poražene.

U nastavku rata, pokušavajući po svaku cijenu okupirati orašku Općinu, agresor je upotrebljavao različite sustave svojih postrojba i koristio svu raspoloživu vojnu tehniku. Kao organizatori napada, u ulozu zapovjednika, na ovoj se bojišnici pojavljivalo čak pet njegovih generala: Ratko Mladić, Mihajlo Milovanović, Momir Talić, Novica Simić i Slavko Lisica, te pukovnik Mihajlo Đorđević, inspektor glavne inspekcije Saveznog sekretarijata za narodnu obranu SFRJ, sa sjedištem u Beogradu, u ime Generalštaba JNA zadužen za koordiniranje aktivnosti glede okupacije Bosanske Posavine. Prema njihovim zapovijedima, na teritorij općine Orašje ispaljeno je na tisuće granata i više od trideset raketa tipa luna, na desetine raketa tipa volkov i tko zna koliko ostalih tipova raketa, granata, avio-bombi i drugih ubojitih sredstava.

Posebnu brutalnost četnici su iskazali za vrijeme "Osvete", svibanjske ofenzive 1995. na slobodne prostore općina Orašje i Bosanski Šamac, želeći

ih okupirati i izaći na rijeku Savu. Nakon poraza u zapadnoj Slavoniji, u Republici Hrvatskoj, srpski agresor je ovdje upotrijebio svoje najelitnije postrojbe. U ofenzivi su sudjelovale i specijalne, po zločinima glasovite formacije "Bijeljinski panteri", (kojima je zapovijedao major Ljubo Mauzer) i "Drinski vukovi". Napadom je rukovodio general Momir Talić, koji je i izdao zapovijed za ofenzivu, 5. svibnja te godine. Hrvatski su branitelji i u ovim borbama porazili neprijatelja. Time je on slomljen i poražen upravo na oraško-šamačkoj bojišnici.

AGRESIJA NA OPĆINU BRČKO

Analizirajući agresiju na Bosansku Posavinu koja je trajala od 1992. do 1995., nedvojbeno se može zaključiti da je velikosrpski plan predviđio tri stupnja njezine izvedbe: višestruko vertikalno presijecanje, parcelizirane bosanske Posavine, smjerom jug-sjever; njezino horizontalno razdvajanje od ukupnog teritorija Bosne i Hercegovine, po dužini, probijanjem tzv. koridora, od istoka prema zapadu; i čišćenje unutar stvorenih džepova. Odmah po okončanju prvog stupnja, okupacijom hrvatskih sela Jenjić, Vidovice i Kopanice, te izbija-njem na rijeku Savu, agresor je počeo ostvarivati i drugi dio svog plana napadom na ulazna vrata u Bosansku Posavinu, s istoka.

Bez obzira što je u Brčkom, inače općini sa najviše stanovnika u Bosanskoj Posavini, živjelo samo dvadeset posto Srba, zbog njezina značenja za ostvarenje njihova ukupnog plana, velikosrbi su je također uračunali u proračun, kao svoj teritorij. Za agresiju na nju, JNA se posebno pripremala u svojim utvrdama, u vojarnama u Brčkom, gdje je zapovjednik bio Pavle Milenković, u selu Krepšić, te u izdvojenom zapovjednom mjestu Sedamnaestog (tuzlanskog) korpusa, u Pelagičevu. U svome istočnom zaleđu, na prostoru bijeljinske općine, općina Brčko je imala jake postrojbe JNA te arkanovce, šeseljevce, "Bele orlove". Uvod u ovdašnji rat bilo je rušenje mostova preko Save, 30. travnja '92. ujutro, što su izveli diverzanti kapetana Dragana.

Sutradan, 1. svibnja, grad je okupiran. JNA i pripadnici četničkih postrojba zauzeli su sve vitalne objekte u njemu. Hrvati i Muslimani iz grada bježe u Palanku, Brku, Rahić, Zovik i druga okolna naselja.

Nakon što su branitelji općine Brčko uspostavili obranu u području sela Boderište - Boće - Brka, te formiranjem 108. brigade HVO-a, zaustavljen je četnički prodor u zapadni i središnji dio Općine, naseljen uglavnom hrvatskim pučanstvom. Da bi razbio uspostavljenu obranu te okupirao i taj dio brčanske općine, agresor ga je gađao dalekometnim topništvom i raketirano iz Zrakoplova.

Najžešće, ratno zrakoplovstvo JNA je udaralo po slobodnome dijelu općine Brčko, u hrvatskim selima. Zrakoplov JNA tipa MIG 29 je često raketirao Gornji Zovik, a zrakoplov tipa Galeb hrvatske kuće u naselju Štrepci, ponekad i tijekom čitavog dana.

Kasnije, poradi proširenja svojega koridora, četničke su snage iznimno jako napadale na područje Boderište - Boće. Zbog gubitaka koje je agresor pretrpio na ovoj bojišnici, hrvatsko selo Boderište je simbolično nazvano Vukovarom.

(Nastavit će se)

POKLADNE KOJE SU VIDJELI GRAĐANI TUZLE, A NISU SNIMATELJI NI UREDNICI TUZLANSKIH TELEVIZIJA

Marica Petrović

U posljednjim godinama dvadesetoga stoljeća, odmah poslije rata, Društvo Hrvatski dom nastojalo je obnoviti ili započeti mnoge manifestacije koje su iz objektivnih i neobjektivnih razloga u drugoj polovici stoljeća prestale djelovati.

Pokladna sijela, stara tradicija hrvatskih sela iz tuzlanske okolice bile su najjednostavniji pokušaj vraćanja tradiciji obilježavanja Poklada koje su se u ovom kraju različito proslavljale i u gradskom i u seoskom prostoru. Hrvatski Glasnik je 1998., prateći pokladna slavlja, poželio ponovno doživjeti nekadašnje karnevalske povorke koje su zadnji put 1948. prošle ulicama Tuzle. Pišući o toj želji povezao ju je s nadom u Katolički školski centar, čiji su učenici od osnutka imali pokladni maskenbal: "Hoće li Jalam proteći još mnogo vode dok dočekamo pokladnu kolonu Tuzlom ili možda već kad naša Gimnazija bude imala svoj prostor za rad, poklade (...) na velika vrata uđu u naše živote?"

I, eto, nismo dočekali otvaranje škole čija izgradnja, što objektivno, što manje objektivno, ide neočekivano (ili očekivano?!) sporo, a

Tuzlom se osulo šarenilo pokladnih maski, odjeknuo smijeh i buka koji su tako željno čekani. "Svaki početak je težak" kaže stara mudrost, ali dodaje: "Po jutru se dan poznaje". Ako je suditi po jutru, dan bi mogao biti izuzetan!

U utorak, 7. ožujka Božja volja obasjala je Tuzlu suncem i toplinom u kojoj je svako srce bilo otvoreno događanju ljepote i radosti koje ovaj grad već dugo, na ovaj način, vidio nije.

Već u 13 sati na pozornici postavljenoj u glavnoj gradskoj ulici svirali su i pjevali stariji i mlađi sastav tamburaškoga orkestra HKD Napredak. Bila je to uvertira za ono što se pripremalo ispred Hrvatskog doma. Građani su već pomalo ispunjali prostor, čineći špalir za karnevalsku povorku koja je tih dana najavljivana putem medija. Tuzla se sjetila svoje mladosti i radovala se. Lica, usta, oči i ruke građana Tuzle bili su okrenuti bučnoj koloni zakrabiljenih veseljaka koji su se radovali na isti način na koji se radovalo ovih dana diljem svijeta.

Na čelu mažoretkinje i Gradska limena glazba, zatim djeca iz Igraonice Hrvatskoga doma, učenici i profesori KŠC pa članovi GKUD "Bosna", UKUD "Zvonko Cerić" gospođe iz "Hrvatske žene",

Napretkovci iz Živinica i Tuzle, Framashi i mnogi građani Tuzle pojedinačno. Gimnazijalci su nosili velikog "keca", ispisanog antištreberskim porukama i šalama na račun profesora koji će na kraju parade biti svečano spaljen. Sve u stilu starih pokladnih vjerovanja da se tako spaljuje zlo i ono čemu se ne radije.

Na pozornici pjesma i ples, duhovite poruke, defile zanimljivih maski. Gospođe iz "Hrvatske žene" dijele krofne. Nije bilo lako pravedno podijeliti. Tete iz vrtića dovele djecu koja se vesele na svoj način. Jedna curica se našla na pozornici i svo vrijeme cupkala s takvim osjećajem za ritam kao da je dugo uvježbavala sa odraslim sudionicima. Središnja gradska ulica krcata svijetom s jedne i druge strane. Spaljivanje karnevalskoga "keca" praćeno je poklicima gimnazijalaca koji su radosno gledali kako plamen proždire mrsku ocjenu koju nitko ne želi. Je li moguće da ovaj prizor nije bio zanimljiv i izazovan nijednoj tuzlanskoj ili bih televiziji pa su izvješća što su ih emitirali na večer izgledala kao da se okupilo stotinjak ljudi!?

Nekada je Tuzla imala svoje maskenbale i karnevalske povorke i u "Majevici" i u "Njegošu" i u "Gajretu". Građani Tuzle pravili su priredbe pod maskama u svojim dvorištima, izlazili na ulice i presretali prolaznike, zajedno se veseleći. Sve od dolaska Austro-Ugarske organizirale su se krabuljne priredbe u gradskim hotelima, Oficirskom domu, Udruženju zanatlija, Hrvatskom domu i drugdje, zapisao je

Voditeljska postava

Tuzla pozdravlja karneval

I oni su bili na karnevalu ...

Igraonica Hrvatskog doma

Mazoretkinje

Gradska limena glazba

Pobjednici u Gimnaziji

Imena "DRAGIH PROFESORA"
duhovito raspoređen

"KEC JE IZGORIO"
- pobijedeno zlo

GKUD "Bosna"

UKUD "Zvonko Cerić"

UKUD "Zvonko Cerić"

domu, Udruženju zanatlija, Hrvatskom domu i drugdje, zapisao je gradski kroničar, g. Dragiša Trifković. Zašto se obnavljanju ove tradicije prišlo s takvom nevjericom i ignorancijom? Nemoguće da je to u skladu s uputstvom koje je dano iz samoga vrha bih vlasti - pored njih, ali ne s njima, ponašati se kao da ih nema!

Nemoguće je to zato što kolonu nisu činili građani samo jednoga naroda, nego svi ljudi željni zajedničkog veselja i prisjećanja na zajedničku tradiciju. Sedmog ožujka dobronamjerna čovjek i dobronamjerna televizija nije mogla biti "pored njih", a ne biti "s njima", nije se smjela ponašati kao da ih ne primjećuje! ONI su bili vrlo primijećeni i s ljubavlju pozdravljani na ulicama svoga grada.

Slavlje je nastavljeno u Gimnaziji (KŠC) gdje su proglašene i nagradene tri najuspješnije učeničke maske.

Na večer, istoga dana na Husinu je bilo posljednje pokladno sijelo na kojemu su također nagradeni i najuspješnija maska i najljepša narodna nošnja.

Pobjednici ovogodišnjih pokladnih svečanosti u Tuzli i Tuzlanskim selima bili su svi sudionici, a ispit nisu položile jedino - televizije!

Pobjednici u Gimnaziji

FOTO: Martin Antunović, Ivica Žižak, Juraj Novosel

KŠC - 1b

Maškare na Husinu

JADRANKA MARIĆ - SLIKE

Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" Tuzla priredilo je 14. ožujka 2000. godine Treću samostalnu izložbu slika JADRANKA MARIĆ u holu Doma armije u Tuzli, koja je otvorena do 31. ožujka 2000.

U prepunom holu Doma armije ljubitelja slika gospode Jadranke Marić, o slikarstvu umjetnice govorio je gospodin Marko Divković, a izložbu je otvorio gospodin dr. Miroslav Petrović, predsjednik "Napretka". Nastupili su i Napretkovi tamburaši.

Jadranka MARIĆ živi i radi na Husinu, gdje od 1994. godine priređuje likovne kolonije "MARIĆ-HUSINO"! Slikarstvom se bavi od 1985. godine. Do sada je izlagala na više zajedničkih izložbi, a ovo je njeno treće samostalno pojavljivanje. Ovom prigodom izložila je 64 rada. Prvu samostalnu izložbu priredila je u prostorima Društva Hrvatski dom.

U uvodniku kataloga izložbe, napisali su: Čazim Sarajlić: ...U širokom kolorističkom rasponu od užarenih okera, karmina, pariško plave, zelene, Marićka pokazuje spontanost i životvornost vlastitog slikarskog instinkta. U njenim slikama transportirano je posebno osjećanje doživljavanja viđenog.

Za njene likovne realizacije moglo bi se reći da po afinitetu i rezultatima koji su vidljivi, pripada jednom zasebnom vidu kolorističkog slikarstva. U nanosu boje i građenju forme Marićka ide za redukcijom forme, a prema oslobađanju boje koji je zapravo bitan nosilac njene slike. Tu kolorističku sugestivnost postiže pastuoznim nanosima boje špahtlom, intervenirajući naknadno bjelinom ograničenih kolorističkih cjelina. To se naročito može uočiti na njenim modro plavim pejzažima, malim intimnim formatima buketa cvijeća, svojevrsnim likovnim zabilješkama Marićeve likovne ispovijesti. U nekim slikama koje realizirane u monokromnim kombinacijama može se naslutiti žestina njenog kolorita...

Fuad Kasumović: Slikarstvo je za Jadranku Marić spoj emotivnog i doživljenog. Boje su nekontrolirane, a sve iz razloga, različitih

HANKA

psihičkih raspoloženja. Takav način likovnog promišljanja uvodi nas u svijet metafizičke imaginacije, koja je svojstvena istinskim stvaraocima.

Dr. Miroslav PETROVIĆ

IZBJEGLICA

ISTRAŽIVANJE DUŠE

KLETVA

MEĐU BOŠANSKIM HRVATIMA U PEČUHU

OD DJEČJEG VRTIĆA DO AKADEMIJE ZNANOSTI

Godine 1976. u Pečuhu je, u ulici Nagy Lajos, osnovan najveći i jedini jednojezični dječji vrtić u Madžarskoj. On, trenutačno, ima sedamdeset mališana i sedam odgojiteljica. "Dobro surađujemo sa svim regijama i dječjim vrtićima u Hrvatskoj, naročito sa zagrebačkim vrtićem "Različak", kaže Marija Bošnjak, njegova ravnateljica. "Prostor je, međutim, postao pretijesan za sve više djece i planiramo dogradnju kata s novim sadržajima. Poteškoće nam zadaje i to što djeca sve manje znanja hrvatskog jezika donose od kuće. Uzrok tomu su najviše mješoviti brakovi u kojima se razgovara na madžarskom. Sve manje se služe našim dijalektom. Dosad djeca što su stizala u Vrtić nisu znala madžarski, a sada je obrnuto, djeca tek u Vrtiću uče temeljne izraze hrvatskog jezika". Za proteklog rata, u Vrtiću je boravilo i po 35-40 najmlađih izbjeglica iz Republike Hrvatske, uglavnom iz Baranje, od Osijeka, te iz Bosne, najviše iz Brčkog i Maglaja, te mali Mahir iz Bijeljine, koji je ostao ovdje.

"BESKRAJ U KOJEM SE GUBIM I PRONALAZIM"

"Prvi hrvatski dječji vrtić u Madžarskoj otvoren je, inače, u Hrvata Bunjevaca, u obližnjem naselju Aljinaš, prije nešto više od pedeset godina" - ispričala mi je, pomalo lirski nadahnuto, budući je i vrsna spisateljica, Eva Filaković, savjetnica za pedagoški odgoj i sedam godina referentica za hrvatske vrtiće pri Zemaljskom uredu za javno obrazovanje u Pečuhu, koji djeluje pri Ministarstvu prosvjete i kulture Republike Madžarske. "Poradi usvajanja hrvatskog, tada materinskog, jezika... kako bi djeca predškolske dobi, nažalost, ne u obitelji, nego u dječjim vrtićima što bolje naučila hrvatski jezik, u Pečuhu je, prije više od dvadeset godina, Odbor za odgoj i obrazovanje Zemaljske samouprave Hrvata u Madžarskoj organizirao konferenciju hrvatskih odgojiteljica iz cijele Madžarske. Okupile smo se u velikom broju; iz nečega duboko u nama, kao iz korijenja, rasla je ljubav prema našem pozivu, ljubav prema djeci, ljubav prema hrvatskom jeziku. I tada smo radile po madžarskom odgojnom programu, imale smo jedan "jadan" Priručnik i, što je najveće blago, djeca su dolazila u dječji vrtić sa znanjem hrvatskoga jezika. Obitelj i sredina gdje su obitavale štovale su svoje hrvatstvo i čuvala svoj materinski jezik.

Po tadašnjem Narodnosnom zakonu, imali smo samo dvaput po dvadeset minuta zanimanja na hrvatskom jeziku, tjedno. Od 1981. radile smo dva dana tjedno, imale smo tzv. narodnosne dane kada smo cijeli dan mogle i smjele govoriti hrvatski jezik.

Danas imamo brdo stručne literature i na madžarskom i na hrvatskom jeziku, imamo razne alternativne programe, slobodu biranja programa, imamo nove smjernice, u pripremi je novi odgojni program za hrvatske dječje vrtiće, a još uvijek postoji i "Okvirni plan"...

Teži je odgojno-obrazovni rad u hrvatskim skupinama koje djeluju u madžarskim dječjim vrtićima. Ali, stanje se i tamo poboljšalo, jer su formirane mješovite skupine za koje su osigurane po dvije odgojiteljice i popratno osoblje. U hrvatskim dječjim vrtićima hrvatski jezik rabio se tijekom cjelodnevnog boravka djece.

Godine 1985. uveli smo tzv. jednojezični program po kojem su neke ustanove obavljale veoma uspješno svoj odgojno-obrazovni rad. Po takvom programu i intenzivnim radom postigli smo i cilj i najvažniji zadatak hrvatskog dječjeg vrtića; pripremiti djecu za hrvatske škole, položiti temelje na kojima se škola može sigurno graditi. To je mukotran, ali lijep i plemenit rad."

Što znači dvojezičnost; je li prednost ili opterećenje usvajanje dvaju jezika za djecu predškolske dobi?

- Dijete te dobi najlakše usvaja jezik, dvojezičnost ne stvara nikakve poremećaje ni u mišljenju ni u govoru djeteta. Jedino miješaju oba jezika, a prevladava jezik koji više utječe na dijete. To može biti jezik koji čuje u obitelji, ili drugi jezik, a to je i jezik sredine gdje živi.

Uvijek je bilo djece koja su, uz materinski, morala od najranijeg djetinjstva usvojiti još jedan jezik. I to zbog raznih situacija; miješani brakovi, život u drugoj sredini...

Dojmila me se rečenica koju sam u svezi s time, čula na predavanju poznatog profesora Dragutina Rosandića u Novom Vinodolskom, koji se dugo bavio istraživanjem govora djece u dvojezičnoj sredini u Švedskoj i Njemačkoj. Ta je rečenica izgovorena misao jedne djevojčice koja živi u dvojezičnoj sredini, a koja je o hrvatskom jeziku rekla: "Beskraj u kojem se gubim i pronalazim".

KATEDRA ZA HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Visoka škola u Pečuhu postoji od 1782. do 1923., kada je počela nastava na novom sveučilištu, a Zadunavski znanstveni institut Madžarske akademije znanosti djeluje od 1943. do 1948. otvorena je Visoka pedagoška škola i na njoj 1949. počela je nastava na Hrvatskoj, točnije, Katedri

SVEUČILIŠTE U PEČUHU NOSI IME HRVATSKOG ČOVJEKA: Kip Janusa Pannoniusa (Ivana Čermakog), nalazi se u parku biskupskoga dvora

za južnoslavenski jezik. Godine 1973. prelazi se na hrvatski jezik, a od 1992. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta "Janus Pannonius" postoji Katedra za hrvatski jezik i književnost.

"Od društvenih promjena 1991. u Madžarskoj i nastanka samostalne države Hrvatske, ustanove Hrvata odvojene su od srpskih, naziv hrvatski pa i hrvatski književni jezik sve je više u optjecaju, dosta se toga promijenilo i u gledištima o vrijednostima što ih predstavljaju dijalektni idiomi" - kaže prof. dr. Ernest Barić, predsjednik Katedre, inače dijalektolog.

Piše: Anto CIGELJEVIĆ

"Bili smo, u stvari", kaže on, "jedna od rijetkih ustanova koja je priznanjem Republike Hrvatske kao neovisne države, koja postaje članicom Ujedinjenih naroda 15. siječnja 1992., učinila nešto konkretno, jer smo bez odgovarajuće predradnje na tadašnjoj Katedri srpskohrvatskog jezika već sutradan pokrenuli postupak na razini fakulteta pa onda Senata Sveučilišta, uključujući i Ministarstvo prosvjete, a mnogo toga se poklopilo, da od tog trenutka ta ustanova počne djelovati kao Katedra za hrvatski jezik i književnost. Istina, srpskohrvatski i sve ostale kombinacije u svezi s tim teško se mijenjaju i potrebno je puno strpljenja i takta da se u sklopu tih slavenskih filologija odvoji hrvatski. No, mi smo u tomu uspjeli; uspjeli smo unatoč raznim nastojanjima da nas se strpa u slavensku filologiju. Održali smo se bez ikakvih ustupaka zahvaljujući različitim zakonom zajamčenim pravima i pravom na autonomiju, s obzirom da smo mi manjinska katedra.

Ali, autonomija ne proizlazi iz činjenice da smo mi manjina, to se podrazumijeva, već od učinka, zato što smo u našoj sredini uspjeli stvoriti svoj "image". Ugled i kvaliteta su najveći jamci očuvanja našeg identiteta. Sami moramo kreirati svoju sudbinu, što znači - steći ćeš ugled, i sebi i svojoj zajednici, ako u vlastitoj struci stekneš ugled i potvrdiš se. Kada smo se uspjeli izboriti za našu katedru i kada su se njezini djelatnici, sve pripadnici hrvatske manjine u Madžarskoj, potrudili da magistriraju i doktoriraju, mi smo uspjeli sačuvati tu, uvjetno kazano, autonomiju prema svim kriterijima visokoškolskog obrazovanja. Da to nismo učinili i da smo se bavili samima sobom, Katedre ne bi bilo."

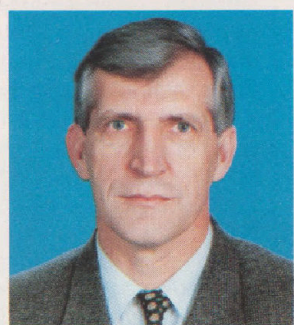
Po svome sadržaju, studij kroatistike u Pečuhu je 70% istovjetan kroatističkim studijima u Hrvatskoj, dok se 30% sadržaja odnosi na posebnosti vezane uz madžarsku sredinu u kojoj djeluje.

Uz profesora Barića, tu su još pet nastavnika, lektor iz Hrvatske i tajnica, a studira četrdeset studenata, među njima i Anita Papa, Madžarica iz Osijeka, recimo.

U okviru svojih mogućnosti Katedra se javlja kao pokrovitelj znanstvenih i kulturnih manifestacija, te nakladničkom djelatnošću, a svake druge godine suorganizator je međunarodnog slavističkog skupa u Pečuhu.

Među 250 slavista pristiglih iz šesnaest zemalja njih pedesetak eminentnih kroatista iz madžarskih visokoškolskih ustanova kao što su Baja, Budimpešta, Pečuh i Sambotel, te hrvatskih sveučilišnih centara Osijek, Rijeka i Zagreb, Zavod za jezik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, i Austrije - potvrđuju renome koji uspješno stvaraju kroatisti iz Pečuha. Oni rade u dvije hrvatske sekcije, sekciji za hrvatski jezik i sekciji za hrvatsku književnost. Uoči skupa priređuju se predstavljanja najnovijih knjiga, čime na najbolji način pokazuju kolika je važnost pisane riječi u očuvanju nacionalnog identiteta koji je zalag opstanka Hrvata, hrvatskog jezika, kulture i tradicije na ovim prostorima. "Hrvatska zajednica u Madžarskoj raspolaže izuzetnim potencijalima, uvijek iznova iznenađujući i madžarski i hrvatski narod, nudeći jedno novo promišljanje fenomena etničkih manjina u suvremenim civilizacijskim i kulturološkim prožimanjima na europskom kontinentu" - ocijenio je, između ostalih, prof. dr. Đuro Vidmarović.

(NASTAVIT ĆE SE)

1. ZDENKO TADIĆ

2. MARINKO ANDRIĆ

3. MARTINELA JURIĆ

4. VENO ŽEPIĆ

5. JOZO BANOVIĆ

6. NADA BABIĆ

7. MARKO PAVIČIĆ

8. BOŽO PAVIĆ

9. RUŽICA TADIĆ

10. ZORAN MIŠIĆ

11. IVICA MAROŠEVIĆ

12. VERA MEDIĆ

13. ANTO PETROVIĆ

14. ZLATKO LUGONJIĆ

15. ZDENKA GRGIĆ

S NAMA U EUROPU

HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA
BiH ŽIVINICE

GRAĐANI OPĆINE ŽIVINICE

Općinski izbori su trenutak kada Vi odlučujete! Na izborima birate 30 članova Općinskog vijeća. Birate one koji treba da povrate vjeru u Vlast, koji od grada trebaju ponovo napraviti grad, a od mjesnih zajednica mjesta dostojna življenja.

IZABITE NA IZBORE

Odaberite Vlast koja će biti sposobna odgovoriti zahtjevima novog vremena i osigurati standard dostojan čovjeka!

VI ODLUČUJETE I IZBOR JE VAŠ!

Vrijeme je kada treba zaboraviti nacionalne i vjerske predrasude i podjele. Vrijeme je kada u zakonodavnu i izvršnu vlast Živinica moraju doći najsposobniji i najstručniji kadrovi sposobni odgovoriti interesima svih građana. Vrijeme je kada vaše interese trebaju zastupati oni koji su sposobni odgovoriti toj zadaći, ali koji su sačuvali obraz i koji nisu iskoristili tuđu nesreću i vlast da se obogate!

GLASAJTE ZA SPOSOBNE ALI POŠTENE!

LISTA KANDIDATA HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE ŽIVINICE

1. ZDENKO TADIĆ, 2. MARINKO ANDRIĆ, 3. MARTINELA JURIĆ, 4. VENO ŽEPIĆ,
5. JOZO BANOVIĆ, 6. NADA BABIĆ, 7. MARKO PAVIČIĆ, 8. BOŽO PAVIĆ,
9. RUŽICA TADIĆ, 10. ZORAN MIŠIĆ, 11. IVICA MAROŠEVIĆ, 12. VERA MEDIĆ,
13. ANTO PETROVIĆ, 14. ZLATKO LUGONJIĆ, 15. ZDENKA GRGIĆ

ZASLUŽUJE VAŠE POVJERENJE!

DEKLARACIJA O NAZIVU I POLOŽAJU HRVATSKOG KNJIŽEVNOG JEZIKA I NJEZIN ODJEK U BOSNI I HERCEGOVINI

Piše: Marica PETROVIĆ

Kada je, 17. ožujka 1967. godine na prvoj stranici zagrebačkoga kulturnoga tjednika *Telegram* objavljena *Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika* malo je tko bio svjestan snage njezina povijesnoga značaja.

Nastala je kao prijedlog, bolje rečeno amandman, na novi Ustav SFRJ koji se upravo pripremao i imala je vrlo legalne namjere. U Matici hrvatskoj sastali su se predstavnici svih kulturnih ustanova i društava Hrvatske i imenovali komisiju što je stvorila dokument koji će na različite načine opterećivati hrvatskog čovjeka gotovo četvrtinu stoljeća. Sedam intelektualaca, (Miroslav Brandt, Dalibor Brozović, Radoslav Katičić, Slavko Pavešić, Slavko Mihalčić, Tomislav Ladan i tajanstveni sedmi član za kojega se pretpostavljalo da je bio Vladimir Blašković, Jakša Ravlić ili Vjekoslav Kaleb, a na kraju je utvrđeno da se radi o Vlatku Pavletiću) potpisalo je povijesni dokument koji djeca već danas izučavaju jednako kao i Kratku osnovu Ljudevita Gaja.

Kada danas čitamo Deklaraciju nije sasvim jasno čime je mogla tako snažno povjeriti vladajuće društvo SFRJ i zašto se u tom kratkom tekstu tražila i prepoznavala tolika politička opasnost:

“Višestoljetna borba jugoslavenskih naroda za nacionalnu slobodu i socijalnu pravdu kulminirala je revolucionarnim preobražajem u razdoblju od 1941.-1945. Tekovine Narodnooslobodilačke borbe i socijalističke revolucije omogućile su svim narodima i narodnostima u Jugoslaviji da uđu u novu fazu njihova povijesnog postojanja. Oslanjajući se na temeljna načela socijalizma o pravu svakog čovjeka da živi slobodan od svake podjarmljenosti i o pravu svakog naroda u potpunosti suverenitet i neograničenu ravnopravnost sa svim drugim nacionalnim zajednicama, Slovenci, Hrvati, Srbi, Crnogorci i Makedonci formirali su federativni savez, sazdan od šest socijalističkih republika kao jamstvo te uzajamne ravnopravnosti, međusobnog bratstva i socijalističke suradnje.”

(***Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika, 1975.:25)

Ovaj uvodni dio mogao je stajati na bilo kakvoj i bilo čijoj Deklaraciji, a pristajao bi i na dokumentima koji nemaju nikakve veze sa deklariranjem nečijih stavova ili zahtjeva. Teško bi, neupućenu interpretatoru ovoga ulomka Deklaracije, bilo očekivati ono što dolazi nakon stereotipnoga uvoda iza kojega nitko ne bi prepoznao znanstvenike koji se jezikom znadu mnogo kvalitetnije služiti i koji su se sakrili iza uobičajenih fraza. Nema razumna objašnjenja čovjeku naviknutu na znanstvenu konciznost, ovaj bespotreban uvod kojim su jezikoslovci započeli izlaganje znamenite izjave.

Izjava bi se mogla jednostavno izreći konstatacijom da stoljetna hrvatska književna tradicija i snažan hrvatski jezični osjećaj sve više uočavaju nesklad između pravopisne norme i pravopisne i

jezične prakse. Došlo je vrijeme u kojem se više nisu mogle dopuštati niti prihvaćati pravopisne dvostrukosti Pravopisa iz 1960. niti se držati Dogovora koji je potpisan 1954. u Novome Sadu.

“Načelo nacionalnog suvereniteta i potpune ravnopravnosti obuhvaća i pravo svakoga od naših naroda da čuva sve atribute svoga nacionalnog postojanja i da maksimalno razvija ne samo svoju privrednu, nego i kulturnu djelatnost. Među tim atributima odsudno važnu ulogu ima vlastito nacionalno ime jezika kojim se hrvatski narod služi, jer je neotuđivo pravo svakoga naroda da svoj jezik naziva vlastitim imenom, bez obzira radi li se o filološkom fenomenu koji su oblikom zasebne jezične varijante ili čak u cijelosti pripada i nekom drugom narodu.”

(***Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika, 1997.:25)

Ovim “neotuđivim pravom” hrvatski narod kroz svoju povijest različito se koristio. Unatoč višestruko nepovoljnim društvenim i političkim prilikama, kakve su stoljećima bile u hrvatskim zemljama, već u IX. stoljeću javljaju se glosari i aneksnirani rječnici, popisi hrvatskih riječi. Od XV. stoljeća može se pratiti opsežnije leksikografsko djelovanje, a vremensko prvenstvo pripada djelu Fausta Vrančića, Jakova Mikalje, Bartola Kašića i nizu jezikoslovaca u XVIII. stoljeću. Oni su hrvatski jezik različito imenovali, najčešće horvatski, ali i slovinski, ilirski, dalmatinski, slovenski, bosanski i već prema tome tko je iz koje pokrajine dolazio ili prema vlastitom jezičnom osjećaju.

Iako je ilirski pokret za zbližavanje hrvatskoga i srpskog jezika znao mnogo, ipak pripadnici ovoga pokreta nisu smatrali da se radi o jedinstvenom i jednakom jeziku-hrvatskosrpskom. Jednakost i jedinstvenost postigla se tek potkraj 19. stoljeća, pobjedom vukovaca nad ilirskom koncepcijom o zajedničkom južnoslavenskom jeziku. Rasprave i polemike vodile su se kroz čitavo XIV. i XX. stoljeće i u različitim vremenskim razdobljima imale su svoja povijesna opravdanja.

Ta lutanja i borbe u XIX. stoljeću možda su najvidljiviji u slučaju hrvatskoga slavista Vatroslava Jagića koji je jedno vrijeme bio pristalica ilirske ideje, a kasnije je prihvatio koncepciju o približavanju i otkrivanju zajedničkoga književnog jezika Hrvata i Srba.

Dvadeseto stoljeće ima pet razdoblja koja je hrvatski jezik prolazio od početka stoljeća do danas. Deklaracija je objavljena u četvrtom, najdužem razdoblju.

Prvo razdoblje: - Od 1901.-1918. Ovo vrijeme obilježila je dominacija vukovaca, Broz-Boranićev Pravopis, Maretićeva Gramatika i Broz-Ivekovićev Rječnik.

Drugo razdoblje: - Od 1918.-1941. Položaj hrvatskog jezika bio je vrlo težak. To je period u kojemu je jezik nazivan (jedno vrijeme) srpskohrvatskoslovenački. Još uvijek je na snazi Boranićev pravopis, Maretićeva gramatika (Maretić je 1924. izdao Hrvatski ili srpski jezični savjetnik kojim potvrđuje anakronost vukovaca) i Broz-Ivekovićev Rječnik. U ovom razdoblju interesantna je pojava prvoga razlikovanoga rječnika hrvatskoga i srpskog jezika (Petar Guberina i Kruno Krstić).

Treće razdoblje: - Od 1941.-1945. U periodu NDH ustrojen je Hrvatski državni ured za jezik koji se skrbio o čistoći i pravilnosti hrvatskoga

jezika u javnosti. Pravopis jest bio Broz-Boranićev, ali, 1942. sastavljen kao Koriensko pisanje (privremeni priručnik) i, 1944., Hrvatski pravopis, (cjelovit pravopisni priručnik) po morfološkim načelima. Za gramatičke potrebe služila je, u srednjim školama, Florschützova Hrvatska slovnica, a na sveučilištu Jurišićev Nacrt hrvatske slovnice. Što se rječnika tiče, tu su zamišljeni najveći zahvati, ali je posao oko Rječnika hrvatskog književnog jezika Stjepana Ivšića, ostao nedovršen.

Četvrto razdoblje: - Od 1945.-1990. Budući je najdulje trajalo, u ovom razdoblju hrvatski jezik prolazio je različite sudbine. Sve nevolje započinju s Novosadskim dogovorom iz 1954., nakon kojega se dugo čekalo na Pravopis, sve do 1960. Boranićev Pravopis zamijenjen je 1960. Pravopisom hrvatskosrpskoga književnog jezika kojim se u praksi nastojalo potirati hrvatski jezik. U tom cilju započet je rad na Rječniku hrvatskosrpskoga književnog jezika, ali je 1968., kada su se pojavile prve knjige, bio vrlo kritiziran, pa je odmah i obustavljen.

U ovom razdoblju objavljeno je nekoliko gramatika: Treće izdanje Maretićeve Gramatike, Gramatika hrvatskosrpskoga jezika Brabec-Hraste-Živkovića, Pregled gramatike hrvatskosrpskoga jezika (1966.) pa potom Pregled gramatike hrvatskoga jezika Težaka i Babića.

Priručna gramatika hrvatskog književnog jezika, skupine autora, objavljena je 1979.

Krajem šezdesetih objavljena je Deklaracija, a početkom sedamdesetih, u vremenu nazvanom Hrvatsko proljeće, Matica hrvatska odustala je od novosadskih zaključaka s kojih su neki hrvatski potpisnici povukli svoje potpise, odustalo se od zajedničkoga pravopisa i rječnika. Moguš, Finka i Babić uradili su, na fonološkim načelima, Hrvatski pravopis i odbačena je praksa dvodijelnoga naziva jezika.

Peto razdoblje: - Od 1990.-2000. Pravopis koji je 1971. zabranjen (Moguš-Finka-Babić) uređuje u ovom razdoblju pisanu jezičnu praksu. Prvo izdanje Rječnika hrvatskoga jezika Vladimira Anića objavljeno je 1991. kao prvi priručni jednojezični rječnik hrvatskoga jezika. Akademijinu Gramatiku čine: Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika, skupine autora, Sintaksa Radoslava Katičića i Tvorba Stjepana Babića.

Ovo razdoblje obilježeno je naglašavanjem razlika između hrvatskoga i srpskog jezika pa su se pojavili razlikovni rječnici od kojih je najpoznatiji Razlikovni rječnik srpskog i hrvatskog jezika Vladimira Brodnjaka.

S političkim promjenama koje su dovele do neovisnosti i međunarodnoga priznanja južnoslavenskih država, oživjelo je u Bosni i Hercegovini pitanje bosanskoga jezika kao posebnoga standarda u odnosu na hrvatski i srpski jezik kao jezike konstitutivnih naroda u suverenoj državi. To osjetljivo pitanje koje se na različite načine nametalo kao paralelno pri povijesnom razvoju hrvatskoga jezika, čekalo je povoljne političke prilike. Uloga Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika u razvoju ove jezikoslovne misli u Bosni i Hercegovini nije zanemarljiva. Deklaracija je zaustavila srbizaciju jezika u BiH i djelovala na buđenje nacionalnih svijesti ostalih dvaju naroda.

► “Novosadski dogovor opravdano je deklarirao zajedničku lingvističku osnovu srpskog i hrvatskog književnog jezika ne poričući historijsku, kulturnohistorijsku, nacionalnu i političku istinu o pravu svakoga naroda na vlastiti jezični medij nacionalnog i kulturnog života. (...)

Ali usprkos jasnoći osnovnih načela, stanovitve nepreciznosti u formulacijama omogućavale su da ta načela budu u praksi zaobilazena, iskrivljena i kršena unutar širih pojava skretanja u realnosti našega društvenog i ekonomskog života. Poznato je u kojim su okolnostima u našoj zemlji oživjele tendencije etatizma, unitarizma, hegemonizma. U vezi s njima pojavila se i koncepcija o potrebi jedinstvenog ‘državnog jezika’ pri čemu je ta uloga u praksi bila namijenjena srpskom književnom jeziku zbog dominantnog utjecaja administrativnog sjedišta naše državne zajednice. Usprkos VIII. kongresu IV. i V. plenumu CK SKJ, koji su u našim danima posebno naglasili važnost socijalističkih načela o ravnopravnosti naših naroda pa, prema tome, i njihovih jezika, putem upravnog aparata i sredstava javne i masovne komunikacije (saveznih glasila, Tanjuga, JRTV u zajedničkim emisijama, PTT, željeznicama, tzv. materijala ekonomske i političke literature, filmskih žurnala, raznih administrativnih obrazaca), zatim putem jezične prakse u JNA, saveznoj upravi, zakonodavstvu, diplomaciji i političkim organizacijama, faktično se i danas provodi nametanje ‘državnog jezika’ tako da se hrvatski književni jezik potiskuje i dovodi u neravnotežan položaj lokalnog narječja.

Osobito važne inicijative privredne i društvene reforme, oslanjajući se na bitna svojstva našeg samoupravnog socijalističkog društva, obvezuju nas da na području svoga djelovanja - jezika, književnosti, znanosti i kulture uopće - poduzme-mo sve potrebno da se u neposrednoj praksi ostvaruje i ostvare sva izložena načela našeg socijalističkog sustava.

Na toj osnovi potpisane hrvatske kulturne i znanstvene ustanove i organizacije smatraju da je neophodno potrebno:

1) Ustavnim propisom utvrditi jasnu i nedvojbenu jednakost i ravnopravnost četiriju jezičnih jezika: slovenskoga, hrvatskoga, srpskoga, makedonskoga.

U tu svrhu treba izmijeniti formulaciju iz Ustava SFRJ, čl. 131, koja bi morala glasniti ovako: ‘Savezni zakoni i drugi opći akti saveznih organa objavljuju se u autentičnom tekstu na četiri književna jezika naroda Jugoslavije: srpskom, hrvatskom, slovenskom, makedonskom. U službenom saobraćanju organi federacije obvezno se drže načela ravnopravnosti svih jezika naroda Jugoslavije’.

Adekvatnom formulacijom treba osigurati i prava jezika narodnosti u Jugoslaviji.

Dosadašnja ustavna uredba o ‘srpskohrvatskom odnosno hrvatskosrpskom jeziku’ svojom nepreciznošću omogućuje da se u praksi ta dva usporedna naziva shvate kao sinonimi, a ne kao temelj za ravnopravnost i hrvatskog i srpskog književnog jezika, jednako među sobom kao i u odnosu prema jezicima ostalih jugoslavenskih naroda. Takva nejasnoća omogućuje da se u primjeni srpski književni jezik silom stvarnosti nameće kao jedinstven jezik za Srbe i Hrvate. Da je stvarnost zaista takva, dokazuju mnogobrojni primjeri, a među njima kao najnoviji nedavni Zaključci pete skupštine saveza kompozitora Jugoslavije. Ti su zaključci objavljeni usporedno u srpskoj, slovenskoj i makedonskoj verziji kao da hrvatskoga književnog jezika uopće nema ili kao da je istovjetan sa srpskim književnim jezikom.

Potpisane ustanove i organizacije smatraju da u takvim slučajevima hrvatski narod nije zastupan i da je doveden u neravnotežan položaj.

Takva se praksa ni u kojem slučaju ne može opravdati inače nespornom znanstvenom činjenicom da hrvatski i srpski književni jezik imaju zajedničku lingvističku osnovu.

2) U skladu s gornjim zahtjevima i objašnjenjima potrebno je osigurati dosljednu primjenu hrvatskoga književnog jezika u školama, novinstvu, javnom i političkom životu, na radiju i televiziji kad se govori o hrvatskom stanovništvu, te da službenici, nastavnici i javni radnici, bez obzira otkud potjecali, službeno upotrebljavaju književni jezik sredine u kojoj djeluju.

Ovu Deklaraciju podnosimo Saboru SRH, Saveznoj skupštini SFRJ i cjelokupnoj našoj javnosti da se prilikom pripreme promjene Ustava izložena načela nedvosmisleno formuliraju i da se u skladu s time osigura njihova potpuna primjena u našem društvenom životu.

Matica hrvatska

Društvo književnika Hrvatske

PEN-klub, Hrvatski centar

Hrvatsko filološko društvo

Odjel za filologiju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Odjel za suvremenu književnost Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Institut za jezik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Institut za književnost i teatrologiju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Katedra za suvremeni hrvatskosrpski jezik Filozofskoga fakulteta u Zadru

Katedra za suvremeni hrvatskosrpski jezik Filozofskoga fakulteta u Zagrebu

Katedra za povijest hrvatskoga jezika i dijalektologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu

Katedra za jugoslavenske književnosti Filozofskoga fakulteta u Zadru

Katedra za stariju hrvatsku književnost Filozofskoga fakulteta u Zagrebu

Katedra za noviju hrvatsku književnost Filozofskoga fakulteta u Zagrebu

Institut za lingvistiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu

Institut za nauku o književnosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu

Staroslavenski institut u Zagrebu

Društvo književnika prevodilaca Hrvatske

(***Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika, 1997.:25-29)

Činjenica da se kao potpisnice ovoga značajnog dokumenta pojavljuju 18 uglednih hrvatskih institucija pokazuje koliko je vremena i strpljivosti trebalo da se “nakupe” i, u jednoj relativno kratkoj, naizgled usputnoj formi, artikuliraju sve frustracije što ih je hrvatski narod trpio od 1945.

“Novosadski dogovor”, 1954. su potpisala 4 književnika i 3 jezikoslovca iz Zagreba, 15 književnika i jezikoslovaca iz Srbije i 2 iz Sarajeva (obojska Srbij). Naknadno su još potpisala još 63 znanstvena i kulturna radnika, među kojima i dr. Stjepan Ivšić. Pred javnošću je zatajena uvjetovanost pod kojom je prof. Ivšić potpisao dogovor, (da se u javnoj uporabi ne potiskuje latinica i ijevavsko-štokavski govor) što će kasnije postati polazna točka borbe za očuvanje hrvatske jezične posebnosti.

“Naprost”, kaže prof. Dalibor Brozović, hrvatska nacija prije i nakon Deklaracije - to su kao dvije razne nacije. Već 1970-71., bilo je, na mnogo široj fronti, sve osjetno jasnije. Moglo se pretpostavljati i vjerovati da će treći pokušaj biti uspješan”.

(***Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika, 1997.:146)

Prisjećajući se “informativnoga razgovora” s jednim policijskim isljednikom koji ga je uvjeravao da se distancira od potpisnika Deklaracije, prof. Vlatko Pavletić piše kako mu je ovaj tvrdio da

postoji “saznanje” da će za pedeset godina “biti ne samo beznačajne bilo kakve jezične razlike, nego će i Hrvati i Srbi biti jedno”.

U prigodi tridesete obljetnice, 1997. Matica hrvatska priredila je knjigu “Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika”, koja ima poslužiti kao “građa za povijest Deklaracije”, kako je naznačeno u njezinu podnaslovu. Umjesto predgovora, knjiga ima poznato uvodno predavanje na Savjetovanju o osnovama nastavnog plana i programa hrvatskog književnog jezika s književnošću za srednje škole, održanog u hotelima “Solaris” u Šibeniku, 1971., koje je naslovljeno “Deset teza o hrvatskome jeziku”.

Ove teze objavljivane su u više navrata, pod različitim naslovima, u raznim prigodama, u Hrvatskoj i inozemstvu.

Podnaslovom, “O ključnim pitanjima hrvatskoga književnog jezika”, ulazi se u jezikoslovnu problematiku koja se laicima čini tako jednostavnom, a koja još uvijek čeka vrijedne i učene poslenike koji će ozbiljno i stručno pristupiti započetoj, samom kraju privedenom, povijesnom zadatku. Deset pitanja i odgovora vrlo sažeto pokazuje cjelovit presjek kroz ono što čini bit, temelj hrvatskoga jezika:

Što se ima na umu kada se govori o hrvatskom jeziku?

1) Hrvatski jezik jest jezik kojim se služi hrvatski narod i koji služi hrvatskomu narodu.

U kojem se smislu može govoriti o hrvatskom standardnom (književnom) jeziku?

2) Među pojavnim oblicima hrvatskoga jezika najvažniji je hrvatski standardni jezik, koji se osobito osnovice, odlikuje vlastitom povijesti i nadgradnjom.

Kako je nastao hrvatski standardni jezik?

3) Hrvatski standardni jezik plod je neprekidnoga razvojnog tijeka od prvih glagoljskih pisanih spomenika do danas.

Kakav je odnos hrvatskoga standardnog jezika prema kajkavštini i čakavštini?

4) Hrvatski standardni jezik, nastao sredinom XVIII. stoljeća, i u naše je doba otvoren prema kajkavskom i čakavskom narječju.

Kako je izgrađen hrvatski standardni jezik?

5) Svoju civilizacijsko-jezičnu nadgradnju razvijao je hrvatski standardni jezik samostalnim putovima i na vlastiti način.

Novoštokavsko dijalektno područje obuhvaća veoma široke prostore. Gdje je tu osnovica hrvatskoga standardnog jezika?

6) Novoštokavsko-ijekavska narječna osnovica hrvatskoga standardnog jezika sadrži samo zapadnonovoštokavska svojstva ijevavskih i ikavskih govora.

Što o hrvatskom jeziku kaže svjetska lingvistička znanost, osobito slavistika?

7) Slavistička poredbeni i dijalektološka mjera vrijede samo za slavističku znanost.

Zašto je osnovica hrvatskoga standardnog jezika upravo novoštokavska?

8) Dijalekatska osnovica hrvatskoga standardnog jezika novoštokavska je zato što su većina Hrvata štokavci, a ne zato što osim Hrvata ima i drugih štokavaca.

Kakva je priroda hrvatskoga standardnog jezika s pravno stanovišta?

9) Prava hrvatskoga standardnog jezika određuju se njegovim funkcijama za hrvatski narod, a ne stupnjem sličnosti ili nesličnosti prema drugim jezicima.

Kako se utvrđuje kakav je dobar i pravilan hrvatski jezik?

10) Zakoni i pravila hrvatskoga standardnog jezika imaju izvor u njemu samome i u njegovoj službi hrvatskomu narodu i društvu.

(Nastavit će se)

...korak ispred

**NOVA
HRVATSKA
INICIJATIVA**

Izborni program za općinu
TUZLA

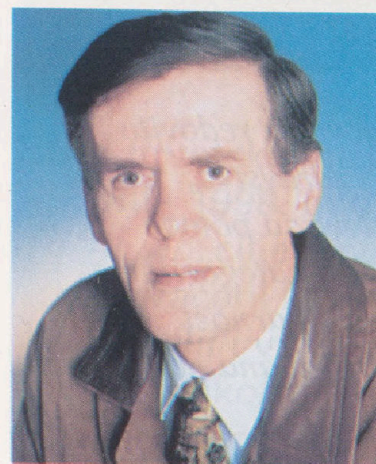
1. mr. Matija Klobučarić, dipl. ing

2. Vera Zvonar, dipl. ecc

3. Nikola Stjepić, ing. rada

4. Ante Zvonar, ing. teh.

5. Erika Dragnić, dr. med

6. Marinko Jurišić, dipl. ing. el

7. Dragana Stijepić, studentica

8. Ivana Oreč, studentica

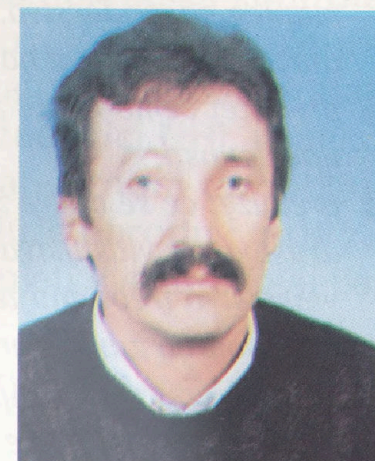
9. Mario Sivic, umirovljenik

10. Katarina Divković, studentica

11. Juro Ivanović, dipl. ing

12. Rade Kovačević, umirovljenik

IZBORNI PROGRAM

Revizija, potrošnja proračunskih sredstava, rada općinskih tijela vlasti i razvoj samouprave

- izvršit ćemo uvid u naplatu lokalnih poreza i doprinosa,
- izvršit ćemo potpunu kontrolu utrošenih proračunskih sredstava u proteklom periodu, izvršit ćemo kontrolu svih uposlenih na razini općine, a osobito da li je upošljavanje izvršeno u skladu s zakonskim i dr. aktima,
- osigurati potpunu javnost i zakonitost u radu općinskih tijela vlasti, osigurati potpuni javni red i mir,
- pojednostaviti i uprostiti zakonsku proceduru za otvaranje gospodarskog poduzetništva, (registracija poduzeća) sve u cilju većeg zapošljavanja,
- osigurati ćemo da nivo Međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda ima prioritet nad svim ostalim zakonima,
- osigurati će se poštivanje jednog od osnovnih principa Međunarodnog prava da je pravo svakog građana da učestvuje u vođenju javnih poslova i lokalnoj samoupravi jer je to demokratski princip koji važi u svim zemljama razvijene demokratije.

Gospodarstvo, zapošljavanje

- izrada općinskih gospodarskih programa,
- predložiti ćemo mjere za posticanje manjeg gospodarstva, obrtništva i obrtničkih poslova na lokalnoj razini,
- preduzet ćemo mjere za povećanje uposlenosti,
- preduzet će se mjere za što bržu tranziciju društvenog vlasništva u čemu privatno vlasništvo treba biti temeljno,
- proizvodnja zdrave hrane,
- revitalizacija rudnih polja, racionalno korištenje prirodnih bogatstava i prerada u viši stupanj (so, ugalj, drvo...),

- izvršiti kontrolu provedene privatizacije, posebice poslovnih prostora i malih poduzeća,
- upošljavanje invalida i obitelji poginulih radi njihovog integriranja u društvo,
- provedbu poštene privatizacije.

Školstvo, kultura, zdravstvo i socijalna zaštita i socijalna skrb

- osigurati lokalne fondove za redovito financiranje školstva i zdravstva,
- osigurati lokalne fondove za pomoć socijalno najugroženijim kategorijama stanovništva poboljšati sigurnost školske djece i ostalih građana na lokalnim magistralnim putevima,
- u osnovnim i srednjim školama osigurati suvremena tehnička sredstva (kompjutore), radi obuke učenika i mladeži,
- redovito vršiti edukaciju djece i mladeži o štetnosti droga na njihov razvoj,
- osposobljavanje domova kulture - čitaonica i sportskih terena, a sve u cilju okupljanja mladeži i ostalih građana sa akcentom na seoska naselja,
- u cilju podizanja tjelesne, zdravstvene sposobnosti djece i mladeži.

Posticaj i razvoj infrastrukture i povratak raseljenih i izbjeglih osoba

- obnovu i izgradnju komunalnog sistema,
- osigurati uvjete za povratak svih izbjeglih i raseljenih lica,
- rekonstrukcija nisko - naponske mreže puteva i obezbjeđenja vode, kao uslov za razvoj malih gospodarskih objekata,
- zaštita životne sredine posebice vode, zraka i tla, a sve u cilju podizanja razine življenja i opće životne kulture.

Poruka glasačima

Nova hrvatska inicijativa (NHI) je mlada politička stranka. Utemeljena je koncem lipnja 1998. godine. Pa, ipak, političke ideje na kojima je utemeljena i politički ciljevi poradi čijih ostvarenja je organizirana, vrlo brzo su prepoznati i prihvaćeni kako od građanstva u zemlji, tako i od međunarodnih čimbenika u zemlji i van nje. Tako, nepune dvije godine nakon osnivanja mi već brojimo preko tri tisuće članova, sedam kantonalnih i 44 općinske organizacije na cijelom prostoru BiH, zatim kao posebne i dijelom autonomne unutarstranačke organizacije: Forum žena i Forum mladeži NHI.

NHI ima svoje parlamentarne zastupnike na svim razinama državnog organiziranja: od općine, preko kantona / županija, oba entiteta do države BiH. Mi smo prva i jedina stranka iz BiH i šire regije koja je primljena u veliku obitelj: Internacionala kršćansko-demokratskih i narodnih stranaka. Ta činjenica potvrđuje da smo moderna stranka koja je prepoznata kao stranka koja može ovdje, u našoj domovini, graditi društvo po standardima i kriterijima slobodnog demokratskog svijeta i takvu BiH priključiti tom svijetu. Svakako, važno je, da za realiziranje tih ideja i ciljeva dobijemo potporu glasačkog tijela i na općinskoj razini.

Za općinske izbore, na kojima prvi put sudjelujemo, svojim općinskim organizacijama sugerirali smo da u svojim izbornim programima na prvo mjesto stave borbu protiv korupcije i kriminala, jer je ta opaka društvena bolest duboko zahvatila sve pore društva. Osim toga, izrada općinskih gospodarskih programa, podsticanje i razvitak lokalnog gospodarstva, demokratska kontrola potrošnje proračunskih sredstava, obnova i izgradnja lokalne infrastrukture (voda, struja, putevi) razvitak školstva, zdravstvena i socijalna zaštita, povratak izbjeglih i obnova njihovih domova, pitanja su koja će dužnosnici NHI, ukoliko dobije Vašu glasačku podršku, realizirati u svom mandatnom razdoblju. Od svojih kandidata na općinskim izborima mi tražimo da služe narodu i rade za dobro svih ljudi, da budu čestiti i sposobni razumjeti svakog čovjeka.

Dajte im povjerenje!

NOĆNI PROGRAM RADIJA SARAJEVO

U noćnom programu radija, 4. ožujka 2000. godine, od 00 do 03 sata sudjelovali su: fra Petar Matanović, dr. Miroslav Petrović, Juraj Novosel i tamburaši HKD Napredak. Voditelj programa bio je gospodin Mehmed Buhčić, novinar - urednik u ITC RTV BiH - Tuzla.

Osnovne teme razgovora bile su: Hrvatsko kulturno društvo Napredak - kroz povijest, aktivnosti na obilježavanju 90. obljetnice Napretka, program djelatnosti za 2000. godinu, a predstavljen je i list Hrvatski

glasnik, koji izlazi kontinuirano od 1992. godine.

Bilo je veliko zanimanje slušateljstva u BiH i u cijeloj Europi - o životu i djelovanju Hrvata u Tuzli, o kulturi, školstvu, suživotu, povratku ljudi, vjeri i drugome.

To je bila zaista ugodna noć i naše predstavljanje slušateljstvu radija Bosne i Hercegovine.

POSJET GRADU OSIJEKU

U srijedu, 22. ožujka 2000. godine, boravili su u Osijeku gospoda: Davorin Zagorščak, generalni konzul RH u Tuzli, fra Petar Matanović, dr. Miroslav Petrović i Juraj Novosel - HKD Napredak Tuzla.

U Gradskom poglavarstvu razgovarali su s pročelnicom upravnog odjela za društvene djelatnosti gospođom Jasminom Novak-Kovač i gospođom Ljerkom Hedl, voditeljicom Pododjela za kulturu, te gospođom dr. Lukom Crnkovićem, predsjednikom Napretka u Osijeku.

Razgovaralo se na temu suradnje gradova Tuzla-Osijek-Pečuh i mjesta i uloge HKD Napredak Tuzla u realizaciji dijela kulturnog programa, a posebno: organizovanje likovne kolonije i pozivu umjetnicima Osijeka i Pečuha, održavanje Festivala tamburaške glazbe u Tuzli, sudjelovanje na manifestaciji Dani sv. Petra i Pavla u Tuzli, gostovanja

Konstatirano je da hrvatska kulturna društva iz Tuzle nisu obavještavana o programima suradnje gradova Osijek i Pečuh s Tuzlom, te da bi kod planiranja suradnje trebalo jednako tretirati sva društva. Grad Osijek će pomoći realizaciju planova kulturne suradnje prema svojim mogućnostima, te obavijestiti i naša društva o programima.

Posebno je bio zanimljiv posjet Franjevačkom samo-stanu i crkvi Gospe Osječke.

U središnjem dijelu Osijeka - TVRĐA, nalazi se Franjevački samostan s crkvom, u kojoj se gotovo tri stoljeća štuje prekrasni kip Gospe Osječke.

U domovinskom ratu crkva i samostan bili su dosta oštećeni. Crkva i samostan su obnovljeni.

Navečer su bili gosti Hrvatskog narodnog kazališta

Osijek. Tu su razgovarali s gospođom: Željkom Čagaljem, intendantom, Božidarom Šnajderom pomoćnikom intendantanta i Darkom Milasom, ravnateljem drame i nositeljem glavne uloge u predstavi UTVARE.

Gledali su i predstavu UTVARE Ive Brešana.

O iskustvima organiziranja Likovne kolonije - Baranja vodio se razgovor s gospođinom Mirkom Barišinom.

Posjeta gradu Osijeku - institucijama i ljudima s kojima se razgovaralo, ocijenjena je kao vrlo uspješna.

Prijem srdačan i želja da se uspostavi čvršća suradnja u svim vidovima kulturne djelatnosti, a dogovoreno je da ti susreti budu češći.

POSJET MINISTARSTVU TK

Delegacija Hrvatskog kulturnog društva NAPREDAK u sastavu: Dr. Miroslav Petrović, predsjednik, fra Petar Matanović, član Upravnog odbora Napretka i Središnjice Napretka u Sarajevu, Juraj Novosel, glavni tajnik Napretka i glavni i odgovorni urednik Hrvatskog glasnika posjetili su 24. ožujka 2000. Ministarstvo za obrazovanje, znanost, kulturu i sport TK. Primila ih je gospođa prof. dr. Nihada Latifagić, ministrica, a razgovorima je prisustvovao i gospodin Zdenko Tadić, doministar.

Teme razgovora su bile:

- program djelovanja HKD Napredak za 2000. godinu.
- organiziranje likovne kolonije,
- organiziranje Festivala tamburaške glazbe u Tuzli,
- mogućnost nabavke novih glazbenih instrumenata za Tamburaški orkestar,
- mogućnost organiziranja Sajma knjiga u Tuzli.

Razgovor je protekao u atmosferi razumijevanja za kulturne potrebe HKD Napredak, uz obećanje da će se financirati projekti Napretka prema realnim mogućnostima TK za te namjene.

kazališta, kulturno-umjetničkih društava, sudjelovanje na II. međunarodnom festivalu amaterskih kazališnih grupa mladih, koji će se održati od 23. lipnja do 28. lipnja 2000. godine u Osijeku, te o drugim oblicima suradnje.

PASTELNI ŠAPAT PROLJEĆA

Želite li u prvim proljetnim danima izgledati nježno i privlačno, ove će kombinacije sigurno biti pun pogodak

Pepita za šetnju

Za neobaveznu šetnju u prvim toplijim danima odaberite hlače pepita uzorka. Dovoljno je još obući ružičastu majicu-tuniku s cijelim obrubima.

Nježni kostimić

Kratka jakna ovog kostimića, s dva "šlica" sa strane, prati liniju tijela. Suknja je kratka, a sve je upotpunjeno svilenim topom u boji slonove kosti.

Trodjelna čarolija

Uska suknja i jednostavan top od istog materijala zapravo su dvodijelna haljina. Ako zahladi, dovoljno je posegnuti za trećim dijelom ove modne čarolije - jaknom.

Ružičasto-bijeli set

Končani set jednostavnog kroja može se nositi u sportskoj, ali i u poslijepodnevnoj varijanti za izlazak. Bijeli je top obrubljen ružičastim koncem, a na vesti je kombinacija boja obrnuta.

Pastelna elegancija

Posebna zanimljivost ovog elegantnog kompleta je suknja krojena u stilu sedamdesetih. Sako je klasičan, s lagano zaobljenim krajevima.

Luckaste 'trifraljke'

Šantung svila je kao stvorena za luckaste kreacije poput ove kombinacije hlača "trifraljki" i jakne-kaputića. Umjesto kopčanja, jakna se u struku jednostavno pritegne širokim pojasom od iste tkanine.

Polukružni džepovi

Da jednostavno ne mora biti i već viđeno, dokazuje i ova dizajnerska ideja. Suknja je kratka i zvonolika, a jakna, uz tzv. uzdignuti ovratnik, ima i polukružno ušivene džepove!

Čaj štiti srce od infarkta

JESTE LI ZNALI...

Svakodnevna šalica čaja može smanjiti opasnost od srčanog udara za čak 44 posto! Istraživanje koje je proveo dr. Michael Gaziano iz bolnice Birgham and Women's medicinskoga fakulteta Harvardskoga sveučilišta u Bostonu, ukazuje da to može biti stoga što čaj sadrži moćne količine flavonoida, prirodnih tvari koje čine srčane stanice manje sklonima ugrušcima, koji pak mogu izazvati srčani udar.

Flavonoidi su također jedan od najsnažnijih protuoksidansa, koji poravnavaju štetne učinke kisika u tijelu, poput masnih naslaga u arterijama. Ukupno ih je oko 4000, a ima ih i u voću, povrću i crvenome vinu. Dok su ranija istraživanja ukazivala da pijenje čaja može biti dobro za srce, najnoviji nalazi, predstavljeni Kraljevskome društvu medicine (RSM) u Londonu, najsveobuhvatniji su i ukazuju na najdramatičniji učinak. Dr. Gaziano je ustanovio da su ljudi koji su pili jednu ili više šalica čaja na dan srezali svoju opasnost od infarkta za čak 44 posto, u usporedbi s onima koji nisu pili čaj.

Ako ste anemični...?

Umor je uobičajeni simptom anemije (manjka crvenih krvnih stanica) koja je česta u žena. Uzrok anemije je pomanjkanje željeza u organizmu. Dagnje, kamenice, krvavice i jetrica glavni su izvor željeza životinjskog podrijetla. Suprotno tvrdnjama naših baka, iz biljaka ne dobivamo mnogo željeza - s izuzetkom peršina, luka, soje, pšenice, graha, boba, leće i slanutka, koji baš i nisu dio svakidašnje prehrane. Osim toga, probavni organi apsorbiraju samo oko 25 posto željeza iz namirnica životinjskog podrijetla i manje od 5 posto iz biljaka. Teini, koji se nalaze u mnogim biljkama (posebno u čaju), dodatno smanjuju asimilaciju željeza, a vitamin C je potiče.

Jelovnik za bistar um

Za smirenost i opuštenost: tjestenina, krumpir i druga hrana bogata ugljikohidratima povećava količinu triptofana u krvi. Ta se aminokiselina u mozgu prerađuje u serotonin, tvar koja regulira raspoloženje, apetit i spavanje.

Za bistro misli: Nemasna hrana bogata bjelanjčevinama (riba i bijelo meso) sadrži tirozin, aminokiselinu koja se povezuje s mentalnom budnošću.

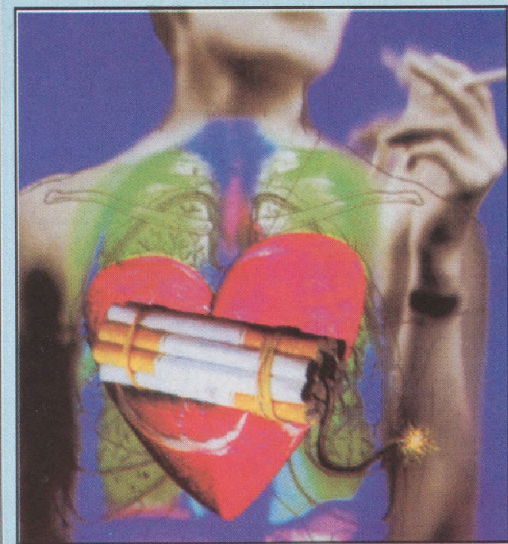
Za hitnu koncentraciju: Kofein (iz kave i čaja) potiče živčani sustav, ubrzava reakcije i poboljšava koncentriranost, ali samo nakratko. **Protiv PMS-a:** Česti mali obroci bogati ugljikohidratima smanjuju napetost i popravljaju raspoloženje.

Pasivno pušenje glavni uzrok smrti

Rak pluća je zloćudna bolest koja najbrže ubija - samo nekoliko mjeseci nakon dijagnoze! Podmukao je i razvija se godinama, a liječenje je nažalost uglavnom bezuspješno. Osim pušača, taj rak sve češće usmrćuje i nepušače, pa primjerice u SAD-u od raka pluća godišnje umire najmanje 10.000 nepušača izloženih dimu. Na Pariškom skupu prvi put su javno objavljeni rezultati Američkoga nacionalnog instituta za proučavanje raka o posljedicama pasivnog pušenja. Osim raka pluća udisanje pušačkog dima u nepušača uzrokuje i bolesti srca i infarkt, te rak sinusa. To je i najčešći uzrok sindroma smrti u kolijevci. Zatraženo je stoga da se pasivno pušenje proglasi prvim uzrokom smrti u SAD-u.

- Ako se hitno ništa ne poduzme, u 2020. bit će 10 milijuna umrlih od raka u svijetu, dvostruko više nego sada

- Rak pluća vodeća je zloćudna bolest u svijetu, u muškaraca je najčešći u europskim tranzicijskim zemljama, a među ženama prednjači u Sjevernoj Americi. Hrvatska je u rang u tranzicijskih zemalja zbog velike tradicije pušenja i socijalnog okruženja koje potiče pušenje.

Važni razlozi da prestanete pušiti

- Pušenje je jedan od najvećih ubojica ljudi.
- Žene imaju 10 puta veće izgleda da dožive infarkt srca, moždani udar ili da obole od neke druge pogibeljne kardiovaskularne bolesti ako puše i istodobno uzimaju oralnu kontracepciju
- Pušačice teže zatrudne i znatno su im veći izgledi da spontano pobače.

- Nekoliko sati nakon prestanka pušenja sav nikotin i ugljični monoksid izlaze iz tijela. Za otprilike dva dana izbace se i svi nusproizvodi nikotina.

- Dva dana po prestanku čulo okusa ponovno oživljava, a poboljšava se i osjet mirisa. Nestaje zadah iz usta, a kosa, prsti, zubi i odjeća postaju čišći.

- Prestankom pušenja smanjujete rizik kroničnog bronhitisa. Već nakon tri tjedna bez pušenja lakše ćete vježbati jer će tijelu trebati manje kisika, a u pluća će ga dolaziti više.

- Dva mjeseca nakon prestanka poboljšava se dotok krvi do prstiju ruku i stopala, koji je u pušača bitno smanjen zbog pušenjem izazvanog stezanja žila.

- Simptomi oporavka kao što su mučnina, kašalj, jaka želja za cigaretom, povremene glavobolje, poremećaji probave, grlobolja i promjene navika spavanja, dobar su znak jer pokazuju da se tijelo oslobađa štetnih tvari.

- Tri mjeseca nakon prestanka, trepetljike u dušnicima počinju se oporavljati i zajedno s oslobođenom sluzi u dušnicima tjeraju štetne tvari prema gore, tako da ih možete iskašljati. Pluća počinju bolje raditi i aktivnosti kao što su uspinjanje stubištem ili trčanje za autobusom postaju manje naporne.

- Prestanak pušenja smanjuje rizik obolijevanja od raka pluća. Nakon 10 godina, rizik je upola manji.

- Godinu dana nakon prestanka pušenja, rizik infarkta srca je gotovo upola manji od onog u pušača.

Nakon 15 godina bez cigarete, rizik je gotovo jednak kao u nepušača.

- Većina pušača želi se odviknuti od pušenja. Istraživanja pokazuju da je oko 80 posto pušača barem jedanput ozbiljno pokušalo prestati pušiti.

Budući da je to uistinu teško, vjerujemo da će ovih nekoliko savjeta pomoći onima koji to doista žele.

GINEKOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE "MEDIC"

Prof. dr. Nisveta Alispahić
specijalista za ginekologiju i akušerstvo

U Ginekološkom savjetovaništu "Medic" prof. dr. Nisveta Alispahić možete obaviti: ginekološki pregled, kontrolu trudnoće, ispitivanje i liječenje neplodnosti, dijagnostika (ultrazvuk, PAPA, kolposkopija, spermogram, test na trudnoću, pregled vaginalnog sekreta).

Ginekološko savjetovanište radi ponedjeljkom srijedom i petkom, od 9 do 12 i 17 do 19 sati, a subotom od 9 do 13 sati.

Na telefone

090 - 149 - 514 i 217-927

možete zakazati posebno vrijeme samo za vas.

Tuzla, Batva, Ive Andrića br. 11.

Besparica gasi umjetnost, a pokreće ...

Točno prije trideset godina u Osnovnoj školi u Pascima je osnovan Tamburaški orkestar. Takvom događaju mogli su pozavidjeti i škole u Sarajevu i Zagrebu. Orkestrom od petnaest tamburica virtuosno je dirigirao Smail Hadžimustafić tadašnji nastavnik glazbe. Ne samo dirigirao već nas i naučio svirati, pjevati, veseliti i sebe i druge.

Razvijao je on u nama, djeci, ljubav prema glazbi i umjetnosti. I onda je bilo teško, ali tadašnji direktor Svetozar Medojević uspio je osigurati novce. Orkestar "Mladi komorati" činila su djeca odrasla u rudarskim i seoskim obiteljima. Oduševljavali smo publiku na školskim priredbama, zadivili smo i muzičke stručnjake prateći legendu tuzlanskog sevdaha Muhameda Mujkanovića. Kad smo mi zimovali u hotelu na Kiseljaku sala hotela je bila premala za sve goste. Omladinsko odmaralište u Tijekom (Tisnom), Hrvatskoj, je odzvanjalo glazbom tamburaša iz Pasaca i Par Sela. Kojeg li bogatstva i ljepote pogledati djecu u narodnoj nošnji! Osmero dječaka i djevojčica u hrvatskoj i isto toliko u muslimanskoj (Bošnjačkoj) nošnji, nošnji što su naše bake (nene) svojeručno radile. Da je onda bila video-kamera da pokaže kao što pokazuje slika jednog tamburaša (samog autora) uživalo bi se u milozvučnom tonu tamburica "Jankovićeva troglasnog štima". Posebnu tonsku ljepotu dopunjavao je glas Zdenke Filipović. Sevdah! Ma to nitko nije bolje mogao pjevati od Muniba Serhatlića i Huseina Đulovića.

Iz poštovanja prema pokojnom Krunoslavu Kubičku, nekadašnjem nastavniku matematike, napomenuo bih da je priložena fotografija urađena u Foto-sekciji naše škole koju je on vodio.

Na ovim prostorima smo nastavili ono što je grupa entuzijasta prije 40 godina započela. Domagoj, Fehim, Ivica (zv. Braco), Mato i drugi koji su bili članovi Dobrovoljnog vatrogasnog društva Donje Dubrave. Kako smo mi djeca maštali gledajući vježbe DVD, slušajući kako Aco razvlači harmoniku, smijali se "skečevima" na seoskim priredbama...

Pusto prošlo... Prostor DVD je sada autopraonica. Od opreme ni traga. Čitaonice su magazin i restoran. Naša mladež može se okupljati u Tuzli, na Husinu... Srećom sadašnji direktor u našoj Osnovnoj školi, Vahid

Čamdžić, je zaljubljenik u glazbu i folklor. Uz malo novca, pomoć stručnjaka za tamburice opet bi se začuo zvuk žica.

Tek završena (generalno rekonstruirana) naša Osnovna škola zaslužuje još ulaganja. Treba joj dvorana za tjelesni odgoj. Potrebno je sanirati put do škole. Neophodno je da djeca iz najudaljenijih dijelova Mjesnih zajednica imaju prijevoz autobusima do škole, kako ne bi išli u udaljeniju već u matičnu školu. Političari, dvijetisućita je godina.

Meni su pričali da se sva djeca raduju kao dobri ljudi. Život i problemi od nas stvaraju loše.

Omogućimo našoj djeci da iskažu svoj talent umjetnički, gasimo u njima mržnju i ratničke vještine. Uradimo to za dobrobit naše djece.

Tomislav TADIĆ

PRED KATEDRALOM

Učenici Opće gimnazije Katoličkog školskog centra "Sveti Franjo" posjetili su Zagreb i u kazalištu Gavella gledali su predstavu Zimska priča W. Shakespeare-a.

U ovom broju Glasnika nisu svi tekstovi lektorirani. Ispričavamo se!

IN MEMORIAM

MARIJAN JURIĆ

06. 04. 1999. - 06. 04. 2000.

Vrijeme prolazi ali ne umanjuje tugu i bol, naprotiv ona je sve veća. Ne postoji utjeha niti zaborav, jer je nemoguće zaboraviti dobrotu tvoje duše i srca u kome je bilo mjesta za sve nas.

Zauvijek s ljubavlju!

TVOJI NAJMLILIJI: kćerka Marina, supruga Snježana, majka Kata, sestre i zetovi. Obitelji Jurić, Šimić, Barišić.

Trećeg travnja navršava se šest tužnih mjeseci od smrti naše drage majke

ANE (rođ. PEJIĆ) DŽINIĆ
03. 10. 1999. - 03. 04. 2000.

Njena dobrota će vječno trajati u našim srcima.

TVOJA DJECA: Mijo, Nada i Radojka.

TUŽNO SJEĆANJE

Na voljenog supruga, oca, djeda, svekra i punca

FRANJU MRKIĆA
13. 03. 1998. - 13. 03. 2000.

S ljubavlju i ponosom čuvat ćemo uspomenu na tebe.

TVOJI: supruga Slavica, kćerke Buba, sin Smiljan, unuke: Silvija, Ivana, Irena, Aneta, snaha Marija i zet Franjo.

12. ožujka 2000. godine navršava se 40 tužnih dana od smrti moje sestre, zaove i tetke

DRAGINJE (rođ. DOJIĆ) BANOVIĆ

Draga Milice, teško je opisati bol i prazninu koju osjećamo za tobom. Nikada se nećemo pomiriti sa činjenicom da više nisi sa nama, ti si tu u našim srcima i mislima. Počivala u miru Božjem.

Tvoj brat Mićo sa obitelji.

Drugog veljače navršile su se dvije godine od smrti drage tetke

RADOJKE (rođ. PEJIĆ) VILUŠIĆ
02. 02. 1998. - 02. 02. 2000.

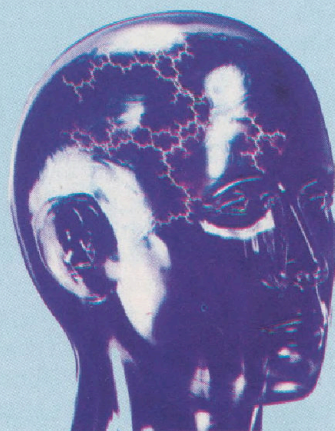
Vječno ćeš živjeti u mome srcu.
Sestričina Radojka sa obitelji.

TUŽNO SJEĆANJE

VEDRANA ŠIMIĆ

15. ožujka 2000. godine navršilo se pet tužnih mjeseci od smrti naše drage Vedrane. Nismo dočekali dan da proslavimo tvoj 24. rođendan 29. ožujka. Tužno je vjerovati da nas nećeš više nasmijati svojim srdačnim osmijehom. Draga Vedro tvoje ime je kazivalo kako je lijepo bilo živjeti s tobom. Tvoj osmijeh je bio naša zvijezda, a sada si ti među zvijezdama. Bez tebe je u našem danu praznina. Vrijeme prolazi, a tuga i bol ostaju. Vječno ćeš živjeti u našim srcima.
TVOJI NAJMLILIJI: mama, tata, sestre, zetovi i djeca i mnogobrojna rodbina i prijatelji.

SKANDINAVKA

AUTOR: ROBERT STRAUS	DATI NE- CEMU OB- LIK, RAZONU,	NEPOKRE- TLJIV	OVCA CRNE BOJE	ŠARENA PAPIGA	NOTA SO- LIMIZACIJE	SRŽA RUŽA	IZVLAČITI, ČUPATI,	KRAT. ZA PIONA U SAHU	AUTO OZNA- KA ISLANDA	KRAT. ZA "KIMOKA- TOLIK"	MATEMAT. I FIZIČKA VELIČINA KOJA JE DEFINISANA BROJEM (MNOŽ.)	OZNAKA ZA KRALJA U SAHU	NAZIV GRADA TROJE	BIJELA TVAR ZA PRAVLJE- NJE SVIJEĆA	JEDINICA ZA TEKUĆINU	GRAD I LUKA U BURMI
OPERA OD WOLFGANGA MOZARTA										DIZALO U RUDNIKU RIŽA				ELEMENT LANTAN HEBREJSKI PLAŠT		
VRSNA VISUJE							SKAKANJE SPUSTANJE MORSKE RAZINE					ŽITELJ LACIJE ŽITELJ SO- MALIJE				
SVANUĆE				ADONIS OD MILJA GRAD U SAD			OKOLITI GRAD U MALOJ AZIJI			NEISKREN JAPANSKI LUČKI GRAD						
I JEDAN I DRUGI				PROPELER PRIJATNI MIRISI										SVJETLONIK KRŠĆANSKI BLAGDAN		KRETATI SE KORAKOM
SASTAVNI VEZNIK			NEPROFESIO- NALIZAM BEZBRIZAN													
PRAŽITELJI BAJKANA						BILO KAD TAJLAND				BEČKI NOGO- METNI KLUB TONA						KARAT DVOUČENO, PODMUKLO
RADOVANJE							PLIN BEZ BOJE I MIRISA							RUEKA U AF- GANISTANU NAHRANJENI		
DUŠEVNO RASPOLO- ŽENJE										KRAT. ZA PIANO			SIV. STVARNOST			
KRAT. ZA TAKSU		TEKSTILNA BILJKA CRVENILO														
VRSNA MI- NERALA						PROMJE- NLJIV										
EFEKT, UČINAK, DIO MOLEKULE																
UZDAH NE- GODOVANJA				ENERGIJA ESKIMSKA LE- DENA KUĆICA											OLIVER TVIST LIRSKA PIJESMA	
"BIJELI SPORT"																ITALIJA ERUPTIVNA STUJENA
OSOBNA ZAMJENICA			GIUSEPPE TARTINI ŠTITI			DRŽAVA U ZAPADNOJ AFRICI	NUJEVAČKO MUSKO IME	VRSNA PTICE MOČVARICE	NAJTAJNE SLOVO	MNOŠTVO PTICA (MNOŽ.)	POZNAVA- OCI VINA	ŽENSKO IME, SARA				TERETNA MOTORNJA VOZILA
RIMSKI BROJ: 1000,			KRŠĆANSKI BLAGDAN MJESTO NA KORČULI											DIVOVSKO PLEME PLATNENE KUĆICE		
KUŠATI, ISPITATI, BOLEST KORE DRVEĆA									VEZILJA, ANDRIĆEVA JUNAKINJA				GUBITAK GRČKO SLOVO			
NADIJAK PIJVAČICE CINQUETTI				IZUMITELJICA GRAD U OKLAHOMI										EKIPA ŠPANSKO ŽENSKO IME		
UZICA O KOJOU VISI UDICA						PISCI ANALA TEPIH								ELEMENT TITAN GLUMICA GARDNER		
ŽENSKO IME						ZIMSKI SPORT "KNOCK OUT"				DRAMA IVICE IVANICA OSLUK						NULA ELEMENT ASTATIN
RIMLJANKA ILI TALI- JANKA								DOMAĆA ŽIVOTINJA LUMEN					MARLIV RADIUS			
VRSNA EKS- PLOZIJA					JAVNE OBA- VJESTI											

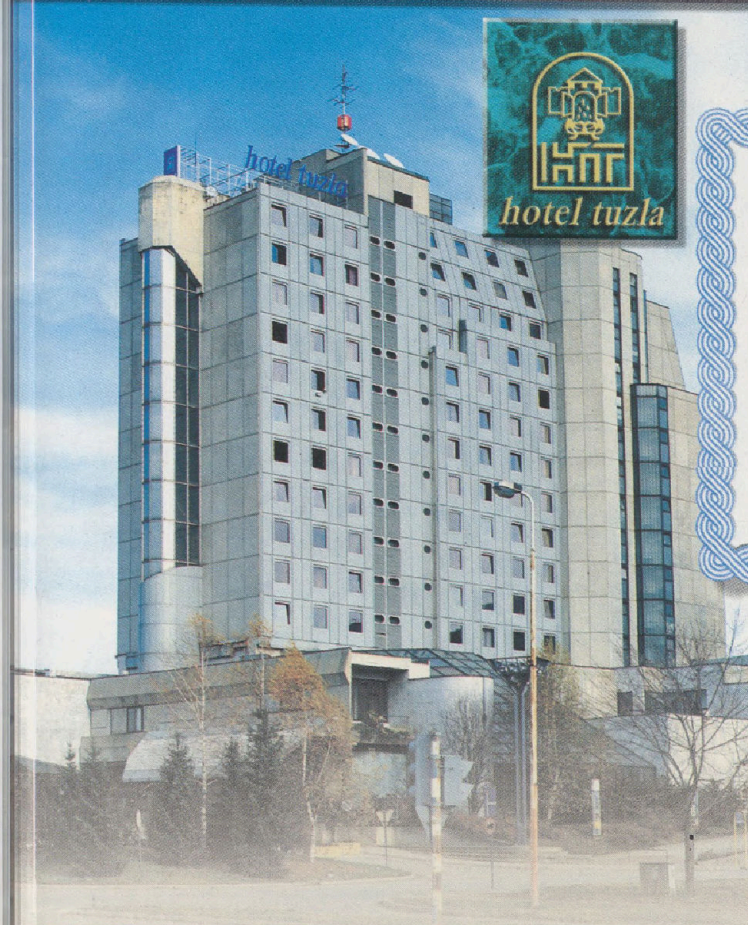

Hrvatski Glasnik
GLASNIK HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

Glasilo
Hrvatskog kulturnog društva
"Napredak" Župe Soli
List za kulturu i društvena
pitanja

Osnivač i izdavač: HKD Napredak • Ravnatelj: Petar Matanović • Glavni i odgovorni urednik: Juraj Novosel
• Lektor: Marica Petrović • Uredništvo: Petar Matanović, Juraj Novosel, Marica Petrović, Romeo Knežević,
Martin Antunović • Adresa: Tuzla, Kazan mahala 2 Tel/fax: 075-237-171 • Kompjutorska priprema i tisak:
"PrintCom" D.O.O. Grafički inženjering Tuzla • Račun: ZZPP Tuzla: 12200-678-34618 - HKD Napredak - za
Glasnik • List je upisan u evidenciju javnih glasila u Republičkom komitetu za informacije pod rednim brojem
05/93 - 15. 03. 1993. • Na temelju Mišljenja Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TPŽ broj 10/1-483-
9/98., list Hrvatski glasnik je javno glasilo, te prema članu 19. točka 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i
usluga - ne plaća porez. • Cijena za inozemstvo 3 DEM • List izlazi mjesečno • Tekstovi i fotografije se ne vraćaju

stampa HEIDELBERG speedmaster
repro PrintCom
SCREEN Scanner osvjetljivač
NOVO
osvjetljavanje
do B2 formata
mogućnošću max.
ormata 50x100cm

§ FIDUCIA

DRUŠTVO JEDNOG LICA ZA PRUŽANJE POSLOVNIH USLUGA
STRUČNI I KONSULTATIVNI POSLOVI
VEZANI ZA OSNIVANJE I RAD PODUZEĆA
RUDARSKA 72 • TEL.: 282 - 549

Kodak EXPRESS FOTO COLOR ŽUNIĆ

EXPRESS color laboratorij

Laboratorij 1, Tuzla, Džafer Mahala br. 46, Tel. 34-364

Laboratorij 2, Tuzla, Korzo, Tel. 075/235-899

Laboratorij 3, Tešanj

Laboratorij 4, Gračanica

S nama Vaše uspomene
nikad ne blijede!

Kodak EXPRESS

**Gospodarska
BANKA** Sarajevo

Direkcija:
71000 SARAJEVO, Ferhadija 11
Tel.: 387 71 207-023, 207-022
Fax: 387 71 444-605

Poslovnica:
71000 SARAJEVO, M. Tita 56
Tel.: 387 71 203-910
Fax.: 387 71 442-959

NAPREDAK OSIGURANJE d.d. SARAJEVO
POSLOVNA JEDINICA TUZLA

SVE VAŠE BRIGE PODIJELITE S POLICOM
NAPREDAK OSIGURANJA

Tuzla, Bulevar 15. maja b.b.
Tel./fax: ++387 75 282 227

Pivara Tuzla

Nek Vam je u kući
sve zdravo i živo
nazdravlje i s čejfom pijte
Tuzlansko pivo

Sa jednog izvora
za cijelu porodicu

Osnovan 1992. godine
I Love FM RADIO
Kameleon 102.7

(+ +387-75) BOSNIA & HERZEGOVINA, TUZLA

Marketing: 250-261, 250-262, 250263 http://www.kameleon.delta.com.ba
Centrala: 250-055 (tel/fax) radio_kameleon@delta.com.ba

*ključ
uspjeha*

tuzlanska banka d.d.

Javno komunalno preduzeće
CENTRALNO GRIJANJE

TUZLA

Ull. Krečanska broj 1

75000 Tuzla

Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 75 283 443

Fax: ++387 75 281 391

E-mail: cen.gri@bih.net.ba

PLIVA

PREDSTAVNIŠTVO SARAJEVO

Trg heroja 10, 71000 Sarajevo

Tel. ++ 387 71 65 11 33, 65 39 29

Fax. ++ 387 71 65 39 86

TUZLA
Salineatrans

Vrši usluge prijevoza putnika

Telefoni: Tuzla 239-438, 239-350

Zagreb 01-615-6911;

615-6906.

BOSNA
OSIGURANJE d.d.

SARAJEVO - FILIJALA TUZLA

Direkcija: Hadži Bakirbega Tuzlića 3 (Korzo)

Tel./fax: 387 75 281 211, 281 212 • Direktor: 282 533

Filijala: Albina Herljevića 8 (Slatina)

Tel./fax: 387 75 283 248, 282 408 • Rukov.: 282 220

OBITELJSKI RADIO

**98.7
FM**

**98.7
FM**

VALENTINO

STUDIO TEL: ++387 86 (76) 750 500

MARKETING TEL/FAX: ++387 86 (76) 750 447

DAMM

D.O.O. PODUZEĆE ZA PROIZVODNJU, UNUTARNJU I VANJSKU TRGOVINU I USLUGE TUZLA

Tuzla, Rudarska 71

Tel: ++387 (0)75 282-620, 281-429

Fax: ++387 (0)75 282-071